

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

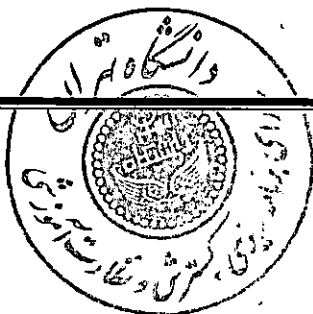
دوره: کارشناسی ارشد

رشته: تاریخ هنر جهان اسلام

پردیس هنرهای زیبا

مصوب جلسه مورخ ۹۶/۱۱/۰۸ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی گروه مطالعات عالی هنر دانشکده هنرهای تجسمی پردیس هنرهای زیبا، بازنگری شده و در سیصد و سی و هفتمین جلسه شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه مورخ ۹۶/۱۱/۰۸ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته: تاریخ هنر جهان اسلام

مقطع: کارشناسی ارشد

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تاریخ هنر جهان اسلام که توسط اعضای هیات علمی گروه مطالعات عالی هنر دانشکده هنرهای تجسمی پردیس هنرهای زیبا بازننگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجراست.
- هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه برسد.
- این برنامه درسی جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تاریخ هنر جهان اسلام مصوب جلسه شماره ۶۴۳ مورخ ۸۶/۰۴/۳۰ شورای برنامه ریزی آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گردیده است.

حسن ابراهیمی

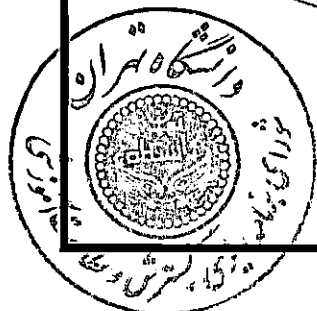
دبیر شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت
آموزشی دانشگاه

سید حسین حسینی

معاون آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۹۶/۱۱/۰۸ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه در مورد بازننگری برنامه درسی رشته تاریخ هنر جهان اسلام در مقطع کارشناسی ارشد، صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

محمود نیلی احمد آبادی
رئیس دانشگاه تهران

بسم الله الرحمن الرحيم

کارشناسی ارشد

تاریخ هنر جهان اسلام

فصل اول

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد
تاریخ هنر جهان اسلام

۱. مقدمه:

در خصوص هنر اسلامی نگره‌های مختلفی وجود دارد که شاید مهم‌ترین آنها بر «تقدس هنر اسلامی» و «هنر جهان اسلام» [هنر سرزمین‌های اسلامی و هنر مسلمانان] تاکید می‌کنند. نگره نخست، هنر اسلامی را هنر مقدس می‌پندارد. دو رویه متمایز، در مبانی اندیشه‌سازی این نگره قابل بازشناسی است. بر این اساس، دو تعریف متمایز از هنر اسلامی به دست می‌آید:

الف: هنر اسلامی هنری است که مستقیماً از دستورات قرآن کریم و یا روایات اسلامی به دست آمده باشد. این نگرش، ممکن است در سه مرحله با مشکل روبرو شود:

۱. در بسیاری از موارد دستورات در قرآن مجید، ثبت نشده است.
 ۲. وقوع دگرگونی‌های تکنولوژیک امکان اجرای دستوری ثابت، در طول زمان را منتفی می‌سازد در حالی که اسلام دینی است برای تمامی دوران و لازم است دستورات آن در همه زمان‌ها ارزشمند باقی بماند.
 ۳. تنوع نژادی، اقلیمی و منطقه‌ای مسلمانان، ممکن است پرسش بی پاسخ دیگری در این زمینه باشد. اگر قرار باشد قرآن دستورات ثابتی بدهد دیگر در همه جا قابل اجرا نبوده و جهان شمول بودن تعالیم الهی اسلام، زیر سوال خواهد رفت.
- ب: هنر اسلامی هنری است که برگرفته از استعارات و مفاهیم مقدس و اسلامی باشد. شالوده این نگره بر مقدس دانستن برخی اعداد یا فرم هاست. این نگاه نه تنها جامع و مانع نیست حتی نمی‌تواند تناقض درونی خویش را نیز برطرف سازد. از یک سو عدم سازگاری عده‌ای از آثار با اعداد مقدس، اعتبار آن‌ها را به زیر سؤال برده، از سوی دیگر تلاقی استعارات و خوانش نشانه‌ها در آثاری اسلامی، آن‌ها را به دیگر مکاتب همانند ساخته است.

نگره دوم، «هنر جهان اسلام» [هنر سرزمین‌های اسلامی و هنر مسلمانان] است.

الف: نگرش «هنر سرزمین‌های اسلامی»، هنر اسلامی را هنر سرزمین‌ها می‌پندارد. در این نگرش، اسلام اساساً دارای هنر و یا رویکرد هنری نیست، بلکه آنچه در سرزمین‌های اسلامی تا قرن بیستم میلادی به وقوع پیوسته، هنر اسلامی شمرده می‌شود. حتی اگر سفارش دهندگان این آثار خود مسلمان نباشند و یا کالای تولیدی در خدمت آرمان‌های اسلامی نباشند در این روش ممکن است حتی هنرمند نیز مسلمانان نباشد چنانکه کرسستین پرایس [تاریخ هنر اسلامی، ترجمه مسعود رجب‌نیا، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۶] گفته است «هنر صنعتگران - که بسیاری از آنها هرگز به اسلام نگرویدند- با هم پیوند خورد و زیر فرمان اسلام، مبدل به شیوه‌هایی شد که امروزه هنر اسلامی، شناخته می‌شود» و یا برخی دیگر از کارشناسان هنر، هنر اسلامی را مربوط به اسلام نمی‌شناسند و معتقدند هیچ رابطه‌ای میان هنر اسلامی و اعتقادات اسلامی وجود ندارد. در این نگاه، هنر اسلامی اساساً التقاطی و غیر اصولی شناخته می‌شود.

ب: نگرش «هنر مسلمانان»، هنر اسلامی را هنر هنرمندان مسلمان معرفی می‌کند. در این نگاه، هنر اسلامی وجودی ماهوی ندارد، بلکه نامی است که به وسیله آن آثار هنرمندان مسلمان بازشناسی می‌گردد. این روش، تلاش می‌کند توجیه مناسبی برای تنوع آثار هنر اسلامی ارائه کند و آن، گونه‌گونه‌گی مسلمانان است. در این راستا، با تاکید بر این که پیشرفت تکنیک‌های هنری با پیشرفت مسلمان هماهنگ بوده است این را برهانی دیگر بر استواری این اندیشه تلقی می‌نمایند. این تعریف از هنر اسلامی با وجودی که جامع است، مانع نیست. ممکن است هنرمند مسلمانی یک اثر هنری غیر اسلامی تولید نماید. از این رو، بازشناسی هنر اسلامی به عنوان هنر هنرمندان مسلمان، کلی نگر و غیر دقیق به نظر می‌رسد.

نگره سوم، هنر اسلامی را هنری با محتوای دینی می‌داند. این نگرش، هنر اسلامی را هنری می‌داند که انتقال دهنده مضامین الهی و اسلامی است. لذا هنر باید در خدمت تعالیم اسلامی و ارشاد مردم قرار گیرد تا بتوان آن را اسلامی نامید. هنر اسلامی هنری است حاکی از تجلی عوالم برتر. پذیرفتن هنر اسلامی، به عنوان هنری با محتوای دینی، منجر به پذیرش هنر اسلامی به عنوان پیام‌رسانی و پذیرش شمایل‌نگاری در اماکن و ابنیه مذهبی است.

نگره چهارم، هنر اسلامی را بیشتر هنر عربی می‌داند. در این نگرش، هنری که ملهم از پشته‌های اندیشه‌های عربی قبل از اسلام و صدر اسلام است و یا هنری که وفادار به زبان عربی، به عنوان واسطه تماسی قرآن مجید باشد، هنر اسلامی خوانده می‌شود. حضور زبان عربی به عنوان ابزار رسانه‌ای وحی، باعث گردیده عده‌ای از پژوهشگران و صاحب‌نظران، از آن به عنوان زبان مقدس و یا عنصر اصلی هنر اسلامی یاد کنند.

نگره پنجم، هنر اسلامی را هنر هندسی قلمداد می‌کند. این نگرش هنری را اسلامی می‌داند که از یک سری تکنیک‌های خاص و یا عناصر انتزاعی شده مشخص مانند شمس، چلیپا و غیره استفاده نماید. در این نگاه، هنر اسلامی گاهی تا مرز یکسری نگاره و نقشمایه تقلیل می‌یابد در این زمینه، گاهی تکنیک‌ها و روش‌های نمایش یک معنا، مهمتر از خود معنا معرفی می‌شود. در مقام نقد این نگرش، عده‌ای معتقدند نقش مایه‌های اسلیمی و نگاره‌های هنری، همزاد اسلام نیست. پس نسبت دادن یک فرم به هنر اسلامی، امری غیر قابل قبول است. هنر اسلامی هنر توحید است و با هنر تجرید متفاوت است. اگر چه اغلب پژوهندگان که هنر اسلامی را در نقش مایه‌های آن جستجو کرده‌اند از نظریه هنر هندسی حمایت کرده‌اند برخی معتقدند این نگرش، نه از نظر جامعیت برخوردار است و نه از مانعیت؛ به عبارت دیگر هر نقش مایه و نقشمایه اسلیمی، انتزاعی نیست و تمام نقش‌مایه‌های انتزاعی، اسلامی نیستند. منتقدین این نگرش، معتقدند هندسه، ماهیت هنر اسلامی نیست، بلکه نظام و سازواره انسجام آن است که در صورت آن نمود پیدا می‌کند.

نگره ششم، هنر اسلامی را شامل همه موارد فوق می‌داند. این نگرش، در حرکتی محافظه‌کارانه‌تر، هنر اسلامی را شامل تمامی این نظریات و یا گزیده‌ای از تعدادی از عناوین فوق معرفی می‌کند.

به هر حال، شاید بتوان گفت هنر اسلامی در واقع هنری است که حاصل تفکر و بینش دینی مسلمانان در مواجهه آن با آثار هنری بیگانگانی است که هنر آن‌ها در ضمن فتوحات اسلامی تسخیر و تصرف شده و به تدریج در حکم مواد در صورت و روح هنری اسلامی هضم و جذب شده‌اند. قرآن و روایات معصومان اسلامی نخستین راه‌های چگونگی تخیل و تفکر در باب عالم وجود و تمثیل معنویت اسلامی را در عرصه خیال به انسان مسلمان آموخت. در چنین بینشی و در این هنر، هیچ نشانه‌ای، بی نشان نیست و هر نمایه، گزاره یک مفهوم و نمایه متعالی است. آخرین نمایه هنر اسلامی، توحید است. هنر اسلامی، تداومی است از صورت به آیت، و آیت به وحدانیتی پایدار، که در آن نقش‌مایه‌ها رنگ باخته، انگاره‌ها نقش می‌گیرند. در هنر اسلامی، فرم، محتوا و رسانه، فرع حکمت‌اند و چون وحدت در کثرت، روایت یگانگی باریتعالی است.

شاید چنین به نظر آید که هنر اسلامی کلاً به معنی هر آن چه که در عالم و تمدن اسلامی به ظهور آمده، واجد صفت قدسی است، اما چنین نیست. قدر مسلم آن چه در جوامع و کشورهای اسلامی و به تعبیری در جهان اسلام به پیدایی آمده است نه همه قدسی است بلکه ممکن است آثاری مغایر با بطن الهی تمدن اسلامی نیز تولید شده باشد. اگر هنرمندانی به نهایت وادی وجد و حال عشق و فنا و بقا رسیده‌اند، اما ممکن است هنرمندانی دیگر، بر مسیر نفسانی راه پیموده باشند.

برخی دیگر معتقدند نگرش‌ها و صورت‌بندی‌های مرتبط با «هنر اسلامی» یا «هنر مسلمان» یا «هنر جوامع اسلامی» را می‌توان در چند گزاره کلی نشان داد: امضایی، املائی، الهامی و اقتباسی، و انشایی.

- اگر پیامبر مکرم اسلام صلی‌الله علیه و آله وسلم یا امامان معصوم علیهم‌السلام [یا اولیاء پاک الهی]، محصولی فرهنگی-هنری و اثری تولید شده را با عمل یا گفتارشان، به نوعی تایید کرده‌اند، با مصداق گزاره امضایی روبرو هستیم.
- اگر وجود نازنین پیامبر مکرم اسلام صلی‌الله علیه و آله وسلم یا امامان معصوم علیهم‌السلام [یا اولیاء پاک الهی]، محصولی فرهنگی-هنری اثری به شکلی خاص توصیه [و تاکید] داشته‌اند، ما با گزاره املائی مواجه هستیم.

- اگر هنرمندی، اثر خود را با رجوع به آیات و روایت، یا حتی رویدادی اسلامی یا آثار پدیدآمده در تاریخ پیامبران یا در صدر اسلام کرده باشد (مثلاً در طراحی یک مسجد، از مسجد النبی یا کعبه، الهام و اقتباس و الگو گرفته است)، می‌توان از گزاره الهامی و اقتباسی و الگویی سخن گفت.

- برخی حتی معتقد به نوعی گزاره‌انشایی هستند؛ یعنی وقتی هنرمندان یا حتی مردم به تولید و انشا یک اثر بر اساس برخی معیارهای قابل قبول و قابل درک، دست‌زده و اثر را دینی یا غیر دینی، مشروع یا نامشروع، و یا عرفی یا غیر عرفی، تولید، تشخیص و تعیین کرده‌اند. در چنین حالتی، حتی ممکن است صاحب‌نظران نیز در تولید و انشا و شرح و تفسیر و ارزیابی و تایید و شرح و بسط و ماندگاری یک اثر نیز نقش موثری داشته باشند.

به هر روی، هنر در جوامع و کشورهای اسلامی و به تعبیر جامعه‌تر در جهان اسلام از غنا و تنوع حیرت‌آوری در شکل و محتوا برخوردار است که البته در مواجهه با جهان مدرن، بر تنوع و پیچیدگی آن نیز افزوده شده است. رشته تاریخ هنر جهان اسلام، رشته دانشگاهی است که با هدف مطالعه هنر سرزمین‌های اسلامی در گذشته و امروز دایر می‌شود.

۲- تعریف و هدف:

رشته تاریخ هنر جهان اسلام، رشته درسی است که با هدف شناساندن هنر و معماری سرزمین‌های اسلامی، از گذشته تا امروز، به نسل جوان طراحی و اجرا می‌شود. در این رشته، علاوه بر این که آشنایی با مبانی نظری هنر و معماری اسلامی و نقش تأثیر شگرف آن در ارائه و بیان هویت اندیشه اسلامی مد نظر است بر معرفی و تحلیل آثار گوناگون هنری در در جوامع و کشورهای اسلامی در دوران مدرن و معاصر نیز تأکید می‌کند.

تحولات شگرف جهان هنر، ضرورت تبیین دقیق مبانی نظری هنر و معماری اسلامی که در دوره‌های قبل معمول بود و به ویژه رجوع به آراء و نظریه‌های جدیدی که در دهه‌های گذشته در این باب ارائه شده‌اند، هدف اصلی بازنگری است. نیز تأمل بر منابع جدید و تنقیح برخی منابع گذشته که صرفاً ترجمه‌ای از منابع غربی بود.

آشنا کردن دانشجویان با هنر و معماری در گستره جهان اسلام از چین تا جنوب اسپانیا است. هنر و معماری‌ای که بدون تردید نما و نمادی شگرف از تابناکی اندیشه و تمدن اسلامی است.

۳- ضرورت و اهمیت:

هنر اسلامی از جمله هنرهایی است در سطح جهان که به دلیل عدم پرداخت نظری و عدم تبیین بنیان‌های تئوریک آن، گاه موجودیت و گاه ماهیتش نفی می‌شود. به شدت ضروری است با تأسیس چنین رشته‌هایی موجودیت، اهمیت، ماهیت و علت هنرهای اسلامی به ویژه برای نسل جوان تبیین شده و نمونه‌های گوناگون آن و جلوه‌های متنوع و رنگینش، از گذشته تا امروز، مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد. نیروهای تربیت‌شده در این عرصه، با تکیه بر داشته‌ها و مستندات تاریخی از هویت و موجودیت این هنر دفاع خواهند کرد.

۴- طول دوره و شکل نظام:

طول دوره کارشناسی ارشد رشته «تاریخ هنر جهان اسلام» دو سال است. حداکثر دوره تحصیلی مجاز برای طی دوره ۲/۵ [دو و نیم] سال می‌باشد که هر سال شامل دو نیم سال و هر نیمسال، شامل ۱۶ هفته کامل آموزشی است.

۵- تعداد واحدهای درسی:

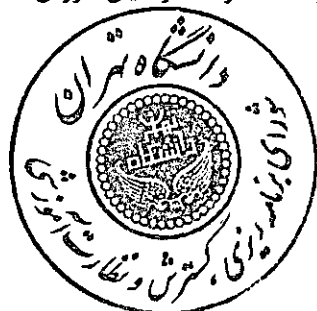
تعداد واحدهای درسی ۳۲ واحد به صورت زیر است:

- دروس تخصصی..... ۱۲ واحد

- دروس اختیاری..... ۱۴ واحد [گذراندن حداقل ۷ درس به ارزش مجموعاً ۱۴ واحد از میان دروس

اختیاری، الزامی است].

- پایان‌نامه ۶ واحد

۶- واحدهای کمبود:

در صورتی که دانشجوی کارشناسی ارشد رشته تاریخ هنر جهان اسلام در برخی از زمینه‌های لازم تخصصی ضعیف باشد، شورای تحصیلات تکمیلی گروه می‌تواند واحدهای مناسب مورد نیاز را برای دانشجو تعیین و تعداد و نحوه گذراندن برنامه آموزشی مربوطه را از میان رشته‌ها و مقاطع دیگر مشخص نماید.

۷- نقش و توانایی فارغ‌التحصیلان:

نقش بسیار مهم دانشجویان چنانچه در بخش ضرورت گفته شد تبیین و دفاع از موجودیت و ماهیت هنر اسلامی و جلوه‌های پدیدار شده آن در جوامع و کشورهای اسلامی است و نیز تلاش در جهت کشف مبانی و بنیادهای اسلامی و ایرانی آن. توانایی آنها نیز که در گروه تحقیق و پژوهش‌های جدید زیر نظر استادان میرز است در عرصه ارائه این تحقیقات و پژوهش‌ها به مراکز دانشگاهی و آکادمیک ایران و جهان است. دانشجویان این رشته فرا می‌گیرند در صورت وجود امکانات با تحقیقات میدانی بسیاری از ابهامات و ابهامات هنرهای اسلامی در بسترهای تاریخی و امروز را برطرف سازند.

۸- شرایط ورود:

تمامی دارندگان مدرک کارشناسی رشته‌های هنری پس از قبولی امتحان ورودی و مصاحبه، می‌توانند در این رشته تحصیل کنند.

فصل دوم

جداول دروس کمبود، اصلی و اختیاری
تاریخ هنر جهان اسلام

جدول شماره (۱)

دروس کمبود کارشناسی ارشد رشته تاریخ هنر جهان اسلام

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد			عنوان درس	کد
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
ندارد	۳۲	—	۳۲	۲	-	۲	آشنایی با هنر در تاریخ ۱	۱
ندارد	۳۲	—	۳۲	۲	-	۲	آشنایی با هنر در تاریخ ۲	۲
ندارد	۳۲	—	۳۲	۲	-	۲	هنر و تمدن اسلامی ۱	۳
ندارد	۳۲	—	۳۲	۲	-	۲	هنر و تمدن اسلامی ۲	۴
ندارد	۳۲	—	۳۲	۲	-	۲	حکمت و هنر اسلامی	۵
ندارد	۳۲	—	۳۲	۲	-	۲	تجزیه و تحلیل و نقد آثار هنرهای تجسمی	۶
ندارد	۳۲	—	۳۲	۲	-	۲	مبانی نقاشی دینی	۷
	۲۲۴	-	۲۲۴	۱۴	-	۱۴	جمع	

* در صورتی که دانشجو در برخی از زمینه‌های لازم تخصصی ضعیف باشد، شورای گروه می‌تواند واحدهای مناسب مورد نیاز را برای وی تعیین و تعداد و نحوه گذراندن برنامه آموزشی مربوطه را از میان جدول شماره یک (۱) و از میان رشته‌ها و مقاطع دیگر مشخص نماید.

جدول شماره (۲)

دروس تخصصی رشته کارشناسی ارشد رشته تاریخ هنر جهان اسلام

کد	عنوان درس	تعداد واحد			ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	روش تحقیق در هنر	۲	-	۲	۳۲	—	۳۲	ندارد
۲	مبانی نظری هنر اسلامی	۲	-	۲	۳۲	—	۳۲	ندارد
۳	تاریخ هنر اسلامی تا قرن هشتم	۲	-	۲	۳۲	—	۳۲	ندارد
۴	تاریخ هنر اسلامی تا دوران جدید	۲	-	۲	۳۲	—	۳۲	ندارد
۵	پژوهش در هنر معاصر جهان اسلام	۲	-	۲	۳۲	—	۳۲	روش تحقیق در هنر
۶	نقد و تحلیل آثار هنری	۲	-	۲	۳۲	—	۳۲	روش تحقیق در هنر
	جمع	۱۲	-	۱۲	۱۹۲		۱۹۲	

جدول شماره (۳)

دروس اختیاری کارشناسی ارشد رشته تاریخ هنر جهان اسلام

کد	عنوان درس	تعداد واحد			ساعت		پیشنیاز یا زمان ارائه درس
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	
۱	حکمت هنر اسلامی	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۲	تاریخ و جغرافیای سیاسی و اجتماعی جهان اسلام	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۳	زبان و بیان در هنرهای اسلامی	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۴	نقوش و نمادها در هنر اسلامی	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۵	تاریخ معماری اسلامی	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۶	خوشنویسی در جهان اسلام	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۷	آشنایی با ادبیات جهان اسلام	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۸	تاریخ سینما در کشورهای اسلامی	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۹	تاریخ تئاتر در کشورهای اسلامی	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۱۰	تاریخ تحلیلی و تطبیقی هنرهای اسلامی	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۱۱	تاریخ تحلیلی هنر جهان	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۱۲	تاریخ نقاشی و تصویرسازی در جهان اسلام	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۱۳	آشنایی با مبانی فلسفه هنر و زیبایی‌شناسی	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۱۴	تحولات جدید در هنر معاصر	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۱۵	تاریخ تحلیلی هنر معاصر جهان	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۱۶	تاریخ موسیقی کلاسیک (۱)	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
۱۷	تاریخ موسیقی کلاسیک (۲)	۲	—	۲	—	۲۲	تاریخ موسیقی کلاسیک (۱)
۱۸	تاریخ موسیقی ایران	۲	—	۲	—	۲۲	ندارد
جمع		۳۴		۳۴		۵۴۴	

* گذراندن حداقل ۷ درس به ارزش مجموعاً ۱۴ واحد از میان دروس اختیاری، مطابق نظر شورای تحصیلات تکمیلی گروه و استاد راهنما الزامی است.

فصل سوم

شرح دروس اصلی و تخصصی
تاریخ هنر جهان اسلام

عنوان درس به فارسی:

روش تحقیق در هنر

عنوان درس به انگلیسی:

Methods of Research on Art

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس:

هدف اصلی از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با روش‌های تحقیق در هنر و نظام‌های ارجاعی و مستند سازی به منظور تهیه و تنظیم پایان‌نامه و ارائه مقاله علمی - پژوهشی.

سرفصل درس:

دانشجو در این درس، روش‌ها و شیوه‌های علمی و دانشگاهی تحقیق در حوزه هنر و تدوین و تنظیم «طرح تحقیق» را به عنوان پیش‌زمینه و آمادگی و تمرین برای تدوین «مقالات پژوهشی» و «پایان‌نامه» می‌آموزد:
- تعیین موضوع تحقیق، شناخت زمینه کار پژوهشگر، بررسی شیوه‌های نگرش و جهان‌بینی مرتبط با موضوع تحقیق و نقشه پژوهش و جهت آن و تحلیل پیش‌فرض‌ها، فرضیه‌ها، سئوالات، و اهداف مربوط به تحقیق و سایر عناصر ضروری در طرح تحقیق.

- چگونگی انتخاب و روش‌های گردآوری منابع و مآخذ و تهیه فهرست کتاب‌شناسی مربوط به موضوع تحقیق.

- دسته‌بندی منابع بر اساس اهمیت آنها از لحاظ علمی و اعتبار دانشگاهی و روش‌های تخصصی موضوع تحقیق.

- چگونگی فیش‌برداری از منابع و شیوه‌های بهره‌برداری از یادداشت‌ها و نقل‌قول‌ها در پایان‌نامه و پژوهش‌های هنری.

- روش ارائه پیکربندی ساختار اصلی یک مقاله پژوهشی در هنر (چکیده، مقدمه، متن تا نتیجه‌گیری و معرفی فهرست منابع و مآخذ و شیوه‌های ارجاع‌دهی).

- بررسی شیوه‌های تحلیل در مباحث نظری هنر و نتیجه‌گیری و تحلیل نهایی موضوع پژوهش.

- چگونگی تنظیم نهایی تدوین پژوهش‌های انجام شده در ساختار یک پژوهش و پایان‌نامه دانشگاهی و نحوه ارائه آن، شامل شیوه درست نوشتن و ویرایش مطالب، شیوه آرایش پژوهش‌نامه، شیوه تنظیم مطالب، شیوه سندآوری (استناد به مطلب)

و...

روش ارزیابی:

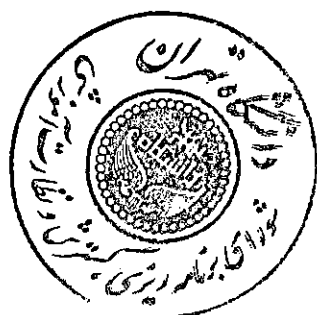
ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
%۱۵	%۱۵	۲۰٪

فهرست منابع:

- احمدی گیوی، حسن و دیگران، زبان و نگارش فارسی، تهران: سمت، ۱۳۸۳.
- ازکیا، مصطفی، و علیرضا دربان آستانه، روش‌های کاربردی تحقیق [در علوم اجتماعی]، تهران: شرکت انتشارات کیهان، ۱۳۸۹.
- اسلید، کارول، سبک و شیوه (مقاله‌های تحقیقی، گزارش و پایان‌نامه‌ها)، ترجمه مه‌راندخت نظام شهیدی، تهران: آگه، ۱۳۸۷.
- اکو، اومبرتو، چگونه می‌توان یک پایان‌نامه نوشت؟، ترجمه غلامحسین معماریان، تهران: سروش دانش، ۱۳۹۰.
- بارنت، سیلوانت، راهنمای تحقیق و نگارش در هنر، ترجمه بتی آواکیان، تهران: سمت، ۱۳۹۱.
- بردن، ایان، و کاترینا رودری، رساله پایانی، ترجمه فاطمه مهدی‌زاده، تهران: سروش دانش، ۱۳۸۷.
- بود [بو]، میشل، هنر تزئینی، ترجمه عبدالحسین نیک‌گهر، تهران: توتیا، ۱۳۸۷.
- بیانی، احمد، نگرش و روش در تحقیق، تهران: نشر دنیای پژوهش، ۱۳۷۴.
- حافظ‌نیا، محمدرضا، مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: سمت، ۱۳۸۵.
- خاکی، غلامرضا، روش تحقیق با رویکردی به پایان‌نامه‌نویسی، تهران: انتشارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و نشر درایت، ۱۳۷۸.
- خلیلی شوری، سیاوش، روش‌های تحقیق در علوم انسانی، تهران: انتشارات یادواره کتاب، ۱۳۸۵.
- دلور، علی، مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، تهران: رشد، ۱۳۸۵.
- دلور، علی، راهنمای تحقیق و ارزشیابی، تهران: انتشارات ارسباران، ۱۳۸۵.
- دواس، دی. ای، پیمایش در تحقیقات اجتماعی، ترجمه هوشنگ نایی، تهران: نشر نی، ۱۳۸۳.
- سمیعی (گیلانی)، احمد، آئین‌نگارش و ویرایش، تهران: سمت، ۱۳۸۵.
- سمیعی گیلانی، احمد، آیین نگارش، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۰.
- سیف، علی‌اکبر، روش تهیه پژوهشنامه، تهران: نشر دوران، ۱۳۸۶.
- علیدوستی، سیروس، و مریم ناخدا، راهنمای نگارش گزارش‌های علمی و فنی، تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، ۱۳۸۶.
- غلامحسین‌زاده، غلامحسین، راهنمای ویرایش، تهران: سمت، ۱۳۸۵.
- فتوحی، محمود، آیین نگارش مقاله علمی پژوهشی، تهران: سخن، ۱۳۸۵.
- مرادی، نورالله، مرجع‌شناسی، تهران: فرهنگ معاصر، ۱۳۷۲.
- مورز، کلارنس آدولف، روش تحقیق، ترجمه کاظم ایزدی، تهران: کیهان، ۱۳۸۷.
- مهدی‌زاده اشرفی، علی، و سید مهدی حسینی، روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: یکان، ۱۳۸۵.
- نادری، عزت‌الله، و دیگران، راهنمای عملی فراهم‌سازی طرح تحقیق، تهران: نشر روان، ۱۳۸۶.
- نایب‌پور، محمد و ماهرخ بربری، روش تحقیق و پایان‌نامه‌نویسی، تهران: انتشارات مؤسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۷.
- نجفی، ابوالحسن، غلط‌نویسیم، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۰.
- نکونام، جعفر، روش تحقیق با تأکید بر علوم اسلامی، قم: انتشارات دانشگاه قم، ۱۳۸۹.
- هومن، حیدر علی، راهنمای عملی پژوهش کیفی، تهران: سمت، ۱۳۸۵.
- هومن، حیدر علی، راهنمای تدوین گزارش پژوهشی، رساله و پایان‌نامه تحصیلی، تهران: پیک فرهنگ، ۱۳۸۴.

* استادان در هر دورهٔ درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:
مبانی نظری هنر اسلامی
عنوان درس به انگلیسی:

The Theoretical Basics Islamic Art

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس:

شناخت بنیان‌های نظری و حقیقت ذاتی هنر اسلامی و تجلی آن حقیقت در صور متنوع هنری، توانایی نقد و تحلیل و تفسیر هنرهای اسلامی.

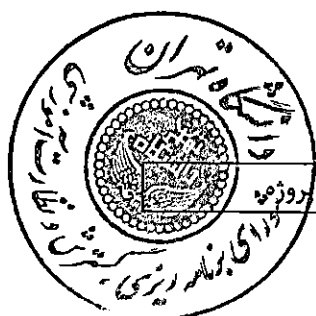
بررسی مبانی دینی و اندیشه‌های هنر اسلامی و ارتباط آن با حکمت و عرفان اسلامی، حقیقت و زیبایی.

سرفصل درس:

- مبانی هنر دینی و اسلامی.
- رویکردها و تبیین‌های موجود درباره هنر اسلامی (انکاری، تاریخی - توصیفی، حکمی - فلسفی، عرفانی، عربی، هندسی، ...).
- حقیقت امر قدسی و نسبت آن با هنر دینی و هنر اسلامی.
- ماهیت زیبایی و تجلی آن در هنر اسلامی.
- نسبت هنر دینی و هنر اسلامی.
- ماهیت سنت و نسبت آن با هنر سنتی و هنر اسلامی.
- قلمرو هنر سنتی و نسبت آن با امر قدسی.
- هنر و معرفت شهودی.
- هنر رحمانی، هنر شیطانی.
- تخیل و تمثیل (نمادگرایی و سمبولیسم) در قلمرو هنر اسلامی.
- مبدأ و مقصد هنر اسلامی.
- اختصاصات هنر اسلامی.
- واقعیت و خیال، و نسبت آن‌ها با هنر اسلامی.
- نسبت هنر عرفی و هنر متعهد انقلاب اسلامی.
- بررسی قالب و محتوا/ و تحلیل رابطه صورت و معنا در هنر اسلامی.
- تطبیق نمونه آثار هنر اسلامی با آموزه‌ها و مفاهیم دینی و معنوی.
- تطبیق نمونه آثار هنر اسلامی با آموزه‌ها و مفاهیم قرآنی و حدیثی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی
----------------	----------	-----------------

(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)
.....	٪۸۰	٪۲۰

فهرست منابع:

- ایتینگهاوزن و اولگ گرابر، هنر و معماری اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: انتشارات سمت، ۱۳۷۸.
- اسطوره و رمز، [گروه نویسندگان]، ترجمه جلال ستاری، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۹۰.
- اعوانی، غلامرضا، حکمت و هنر معنوی، تهران: انتشارات گروس، ۱۳۷۵.
- البهنسی، عقیف، هنر اسلامی، ترجمه محمودپور آقاسی، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵.
- بلخاری قهی، حسن، در باب نظریه محاکات (نظریه هنر در حکمت اسلامی و فلسفه یونانی)، تهران: نشر هرمس، ۱۳۹۳.
- بلخاری قهی، حسن، فلسفه هنر اسلامی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۳.
- بلخاری قهی، حسن، قدر، نظریه هنر و زیبایی در تمدن اسلامی، تهران: سوره مهر، ۱۳۹۴.
- بلخاری قهی، حسن، مبانی عرفانی هنر و معماری اسلامی، تهران: سوره مهر، ۱۳۹۳.
- بلخاری قهی، حسن، نظریه تجلی، در باب شمایل‌گریزی هنر اسلامی، تهران: دفتر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۸.
- بلخاری قهی، حسن، هندسه خیال و زیبایی (پژوهشی در حکمت هنر و زیبایی اخوان‌الصفا)، تهران: نشر فرهنگستان هنر، ۱۳۸۸.
- بمات، نجم‌الدین، شهر اسلامی، ترجمه محمدحسین حلیمی، منیژه اسلامبولچی، تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۹.
- بورکهارت، تیتوس و دیگران، جاودانگی و هنر، مجموعه مقالات سنت‌گرایان، ترجمه محمد آوینی، تهران: انتشارات برگ، ۱۳۷۰.
- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی، زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۵.
- بورکهارت، تیتوس، هنر مقدس (اصول و روش‌ها)، ترجمه جلال ستاری، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۹۲.
- پاپا دوپولو، الکساندر، معماری اسلامی، ترجمه حشمت جزنی، تهران: مرکز نشر فرهنگی رجا، ۱۳۶۸.
- پازوکی، شهرام، حکمت هنر و زیبایی در اسلام، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۹۴.
- پرایس، کریستین، تاریخ هنر اسلامی، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: بنگاه ترجمه و نشر، ۱۳۵۶.
- تفاسیر قرآن (از جمله: تفسیرالمیزان، حضرت علامه سیدمحمدحسین طباطبایی، بنیاد علمی و فکری علامه طباطبایی).
- توفیقی، حسین، آشنایی با ادیان بزرگ، تهران: انتشارات سمت و مؤسسه فرهنگی طه و مرکز جهانی علوم اسلامی، ۱۳۸۵.
- تولستوی، لئون، هنر چیست، ترجمه کاوه دهقان، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۴.
- جوادی آملی، حضرت آیت‌الله عبدالله، مبدأ و معاد، تهران: انتشارات الزهراء، ۱۳۷۲.
- خلیلیان، سیدخلیل، پژوهش موضوعی در قرآن مجید، تهران: انتشارات فرجام، ۱۳۸۱.
- داوری‌اردکانی، رضا، هنر و حقیقت، تهران: رستا، ۱۳۸۹.
- رایس، دیویدتالبوت، هنر اسلامی، ترجمه ماه‌ملک‌بهار، تهران: انتشارات علمی، ۱۳۷۹.
- السعید، عصام، و عایشه پارمان، نقش‌های هندسی در هنر اسلامی، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۸.
- کرین، هانری، انسان نورانی در تصوف ایرانی، ترجمه فرامرز جواهری‌نیا، تهران: نشر آموزگار خرد، ۱۳۷۷.
- گرابار، اولگ، شکل‌گیری هنر اسلامی، ترجمه مهرداد وحدتی دانشمند، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۹.
- گیتر، جوزف، سرگذشت دین‌های بزرگ، ترجمه ایرج پزشک‌نیا، تهران: انتشارات جامی، ۱۳۸۷.
- مبانی هنر معنوی [مجموعه مقالات]، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۲.

مددپور، محمد، آشنایی با آرای متفکران درباره هنر / هنر و زیبایی نزد متفکران مسیحی و مسلمان، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۸.

مددپور، محمد، حقیقت و هنر دینی، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵.

مددپور، محمد، حکمت انسی و زیبایی‌شناسی عرفانی هنر اسلامی، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۴.

مددپور، محمد، حکمت معنوی و ساحت هنر، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۱.

مطهری (الهامی)، مجتبی، هنر قدسی، تهران: انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۵.

مطهری، مرتضی، اهتزاز روح (مباحثی در زمینه زیباشناسی و هنر)، به کوشش علی تاجدینی، تهران: حوزه هنری، ۱۳۶۹.

معمدی، احمد، مبانی هنر موعود، تهران: انتشارات برگ، ۱۳۶۸.

میرچا، الیاده، مقدس و نامقدس، ترجمه نصرالله زنگویی، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۵.

ناس، جان بی، تاریخ جامع ادیان، ترجمه علی‌اصغر حکمت، تهران: انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۲.

نصر، سیدحسین، هنر و معنویت اسلامی، ترجمه رحیم قاسمیان، تهران: انتشارات سوره، ۱۳۷۵.

* استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:
تاریخ هنر اسلامی تا قرن هشتم
عنوان درس به انگلیسی:

History of Islamic art (First to Seventh Century H.)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی

دروس پیشنهادی: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس:

شناخت مفاهیم و جریان‌های هنری جهان اسلام از بدو ظهور آن تا سده هشتم هجری یعنی سقوط خلافت عباسی و تأکید بر نظام دیدگاهی اسلام نسبت به هنرها و ظرفیت‌سازی ذهنی مخاطبان نسبت بدان نظام فکری.

سرفصل درس:

- بحثی در باب مواضع اسلام درباره هنرهای تجسمی اعم از پیکرتراشی، تصویرسازی و معماری به لحاظ کلامی و عقیدتی و در صورت لزوم اشاره به هنرهای دیگر همچون نمایش و رقص و موسیقی.

- بررسی منابع و مبانی تأثیرگذار در شکلاگیری هنرهای اسلامی همچون هنر و تمدن ساسانی و هنر و تمدن بیزانسی، بویژه در خصوص هنر معماری (اعم از نوع مذهبی و غیرمذهبی، یعنی مساجد، قبةالصخره و کاخ‌ها و ...) و هنرهای صناعی.

- بررسی سیر تحول هنرهای اسلامی در دوره خلافت امویان و آثار بازمانده از آن زمان نظیر خربةالمفجر، قصر مشتی، قصر عمره، قصرالحیر الشرقي و قصر الحیر الغربي و غیره و هنرهای مشترک در این آثار اعم از نقاشی‌های دیواری و دیوارنگاری‌ها و غیره و بویژه هنرهای صناعی اعم از سفالگری و فلزکاری و پارچه‌بافی و غیره.

- بررسی سیر تحول هنرهای اسلامی در دوره خلافت عباسی از سال ۱۳۲ هجری تا ۶۵۶ هجری یعنی سقوط خلافت عباسی و آثار بازمانده از این دوره (معماری مذهبی و غیرمذهبی) و تحول هنرهای سلامی در شمال آفریقا و تأثیر آن در اندلس و هنرهای برآمده از غلبه امویان بر اندلس و آثار بازمانده.

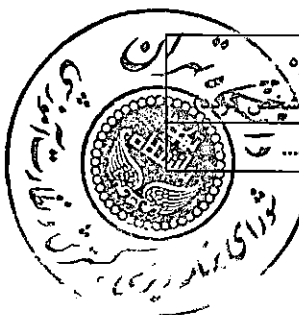
- بررسی تحول هنرهای در ایران (دوره سامانیان و غزنویان و آل‌بویه) و در شمال آفریقا (هنر طولونیان و ادریسیان)

- بررسی تحولات هنری برآمده از غلبه ترکان بر جهان اسلام (سلجوقیان) و تأثیر ورود ترکان در هنرهای اسلامی و بررسی تحولات و آثار بازمانده از این دوره و بویژه با تأکید بر نوآوری‌هایی که در معماری و هنرهای تصویری و هنرهای صناعی (بویژه حجم‌نمایی‌هایی سفالین و فلزی و سنگی) صورت گرفت.

- اشاره بر شکل‌گیری مکتب بغداد و در قرن ششم هجری و آمدن مغولان به جهان اسلام و سقوط خلافت عباسی و تأثیرات متعاقب آن در هنرها.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۲۰	٪۸۰

فهرست منابع:

- اتینگهاوزن و گرابر، هنر و معماری اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: سمت، ۱۳۹۴.
- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی، زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: سروش، ۱۳۶۵.
- پرایس، کریستین، تاریخ هنر اسلام، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: امیرکبیر، ۱۳۵۵.
- حسن، زکی‌محمد، هنر ایران در روزگار اسلامی، ترجمه محمدابراهیم اقلیدی، تهران: صدای معاصر، ۱۳۷۷.
- رایس، دیویدتالبوت، هنر اسلامی، ترجمه ماه‌ملک بهار، تهران: علمی - فرهنگی، ۱۳۷۶.
- دوری، کارل، هنر اسلامی، ترجمه رضا بصیری، تهران: فرهنگسرا، ۱۳۶۸.
- دیماند، موریس، راهنمای صنایع اسلامی، ترجمه عبدالله فریار، تهران: علمی - فرهنگی، ۱۳۶۵.
- عکاشه، ثروت، نگارگری اسلامی، ترجمه غلامرضا تهامی، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۰.
- کونل، ارنست، هنر اسلامی، ترجمه هوشنگ طاهری، تهران: توس، ۱۳۶۸.
- کونل، ارنست، هنر اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: مولیف، ۱۳۹۵.
- گرابر، اولگ، شکل‌گیری، هنر اسلامی، ترجمه مهرداد وحدتی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی، ۱۳۷۹.
- میشل، جرج و دیگران، معماری جهان اسلام، ترجمه یعقوب آژند، تهران: مولی، ۱۳۹۲.
- هلن‌براند، رابرت، معماری اسلامی، ترجمه آیت‌الله‌زاده شیرازی، تهران: روزنه، ۱۳۷۸.

Bloom and Blair, **Islamic Arts**, London, 1997.

Hattistein, .M, and Delius, **Islam, Art and Architecture**, China, 2009.

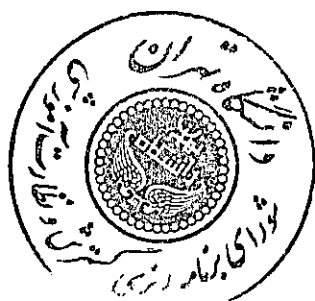
Hillenbrand, R., **Islamic Art and architecture**, London, 1999.

Grabar, O., **The Mediation of Ornament**, Princeton, 1989.

Grube, E., **World of Islam**, London, 1976.

Nasr, S.H., **Islamic Art and Spirituality**, Albery, 1987.

- ※ استادان در هر دورهٔ درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
- ※ جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:
تاریخ هنر اسلامی تا دوران جدید
عنوان درس به انگلیسی:

History of Islamic art until modern Period

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس:

شناخت مفاهیم و جریان‌های هنری جهان اسلام از سقوط خلافت عباسی (۶۵۶ ه.ق) تا اواخر دوره جدید (عثمانی، صفوی، گورکانی) و تأکید بر نظام دیدگاهی هنرهای سرزمین‌های اسلامی و ظرفیت‌سازی ذهنی مخاطبان نسبت به نظام فکری - هنری سرزمین‌های اسلامی.

سرفصل درس:

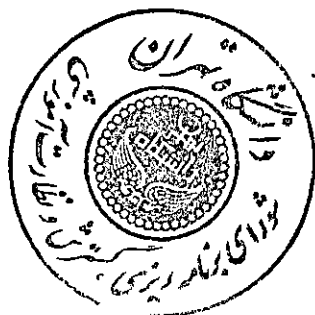
- بحثی درباره پی‌آمدهای سقوط خلافت عباسی در هنرهای اسلامی و رویکردهای فراز آمده از این نظر در هنرها و نیز تأثیر ورود مغولان (ایلخانان و تیموریان و سلسله‌های محلی) در فرآیند دگرگونی هنرها و بررسی هنرهای غرب اسلامی بویژه مصر دوره ممالیک و شمال آفریقا (مرابطون و موحدون).
- بررسی و ارزیابی هنر دوره صفوی (اعم از هنرهای تصویری و مکتب‌های وابسته بدان و معماری و هنرهای صناعی).
- بررسی و ارزیابی هنر عثمانی (اعم از هنرهای تصویری و مکتب‌های وابسته بدان و معماری و هنرهای صناعی).
- بررسی و ارزیابی هنر گورکانی هند (اعم از هنرهای تصویری و مکتب‌های وابسته بدان و معماری و هنرهای صناعی).
- بحثی درباره هنر دوره افشاریه و زندیه از باب نقاشی و معماری و هنرهای صناعی و بویژه شیوه فرنگی‌سازی.
- بررسی و ارزیابی هنر دوره قاجار و میزان تداوم سنت‌های هنری در این دوره و ورود مدرنیسم به هنر ایران.
- ارزیابی کلی از تأثیر مدرنیسم در هنر ایران و عثمانی و هند و شمال آفریقا در هنرهای تصویری، معماری و هنرهای صناعی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۲۰	٪۸۰

فهرست منابع:

آژند، یعقوب، نگارگری ایران، ۲ جلد، تهران: سمت، ۱۳۹۵.
اتینگهاوزن و دیگران، اوج‌های درخشان هنر ایران، ترجمه هرمز عبدالهی و پاکباز، تهران: آگاه، ۱۳۷۹.
بلر و بلوم، هنر و معماری اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: سمت، ۱۳۹۵.
بورهات، تیتوس، هنر اسلامی، زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: سروش، ۱۳۶۵.

پوپ و دیگران، بررسی هنر ایران، ترجمه شماری از مترجمان، ۱۴ جلد، تهران: علمی - فرهنگی، ۱۳۸۷.
 پوگچنکوا و خاکیموف، هنر در آسیای مرکزی، ترجمه ناهید کریم‌زندی، تهران: وزارت ارشاد، ۱۳۷۹.
 ریشار، فرانسیس، جلوه‌های هنر پارسی، ترجمه روح‌بخشان، تهران: وزارت ارشاد، ۱۳۸۳.
 شرآتو و دیگران، هنر ایلخانی و تیموری، ترجمه یعقوب آژند، تهران: مولی، ۱۳۹۵.
 گلمیک و ویلبر، معماری ایران و توران در دوره تیموریان، ترجمه محمدیوسف کیانی و کرامت‌اله افسر، تهران: میراث فرهنگی، ۱۳۷۴.
 مایل‌هروی، نجیب، کتاب‌آرایی در تمدن اسلامی، تهران: آستان قدس رضوی، ۱۳۷۲.
 ولش، کری، مینیاتورهای مکتب ایران و هند، یساولی، ۱۳۷۳.
 هالاید، گوتس، هنر هند و ایرانی - هند و اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: مولی، ۱۳۹۵.
 هلن‌براند و دیگران، تاریخ ایران به روایت کمبریج - تاریخ صفویان، ترجمه یعقوب آژند، تهران: جامی، ۱۳۹۴.

Azarpay, G., **Sogdian Painting**, Berkley, 1981
 Ipsiroglu, M., **Painting and Culture of Mungols**, London, 1965.
 Lentz and Lowery, **Timur and The Princely vision**, Los Angeles, 1989.
 Marshak and Sims, **Peerless Images**, Yale University, New Haven, 2002.
 Papado Poulou, A., **Islam eTL Art Musulman**, Paris, 1988.
 Soudaror, A., **Art of The Persian Courts**, Newyork, 1992.
 Titely, W., **Persian Miniture Painting**, London, 1983.
 Turner, J. (ed.), **A Dictionary of World Art**, Numerous vols., Newyork, 1996.

* استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
 * جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:
پژوهش در هنر معاصر جهان اسلام
عنوان درس به انگلیسی:

Research in Contemporary Art of the Islamic World

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی

دروس پیشنیاز: روش تحقیق در هنر

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس:

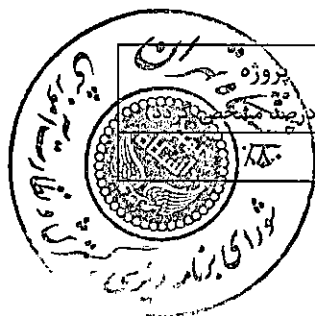
بررسی تحولات هنر معاصر جوامع و کشورهای اسلامی از آغاز دوره مدرن تا امروز، با تأکید بر هنرهای تجسمی.

سرفصل درس:

- مروری بر مبانی فکری و شکلی هنر در جهان اسلام تا پیش از دوران مدرن.
- بررسی زمینه‌های شکل‌گیری هنر مدرن با تأکید بر هنرهای تجسمی، از نیمه نخست سده نوزدهم.
- بررسی سیر تحول و تطور هنر معاصر در جهان اسلام با تأکید بر هنرهای تجسمی از آغاز دوره مدرن تا امروز.
- بررسی گرایش‌ها و گروه‌های پدیدار شده در حوزه هنر معاصر در جهان اسلام (با رویکردهای جامعه‌شناسی، زیباشناسی و...)
- و در سه مقطع کلی پیش از سده بیستم، نیمه اول سده بیستم، از میانه سده بیستم به بعد.
- بررسی نقش نهادها و مراکز دولتی و خصوصی، داخلی و خارجی، در شکل‌گیری، تحول و توسعه هنر معاصر در جهان اسلام (سازمان‌ها، مؤسسات، مراکز، موزه‌ها، نگارخانه‌ها، کتب و نشریات، رادیو و تلویزیون، اینترنت و ...).
- بررسی تاثیر سازمان‌ها و نهادهای مولد گفتمان‌های فرهنگی در پدیدآمدن و جهت دادن جریان‌های هنر معاصر در جهان اسلام.
- بررسی گفتمان‌های فرهنگی مرکزی یا مسلط در حیات اجتماعی هنر معاصر در جوامع و کشورهای اسلامی.
- بررسی و تحلیل تاثیرات رویدادها و جریان‌های سیاسی و اجتماعی در روند شکل‌گیری هنر معاصر در جوامع و کشورهای اسلامی.
- بررسی و تحلیل سیر تاریخی گرایش‌های معاصر در هنر کشورهای اسلامی با تأکید بر هنرهای تجسمی.
- بررسی و تحلیل سیر تحولات موضوع در آثار تجسمی معاصر کشورهای اسلامی.
- بررسی و تحلیل سیر تحولات تکنیکی، شیوه‌ها و تجربیات هنرمندان فعال در قلمرو هنر معاصر کشورهای اسلامی با تأکید بر هنرهای تجسمی.
- بررسی تطبیقی نمادها و نشانه‌های تصویری در هنر معاصر کشورهای اسلامی با تأکید بر هنرهای تجسمی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)
۲۰٪

فهرست منابع:

- اسماگولا، هواردجی، گرایش‌های معاصر در هنرهای بصری، ترجمه فرهاد غبرایی، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی تهران: ۱۳۸۱.
- آرچر، مایکل، هنر بعد از ۱۹۶۰، ترجمه کتابیون یوسفی، تهران: انتشارات حرفه هنرمند، ۱۳۹۰.
- آرناسن، هاروارد، تاریخ هنر مدرن، ترجمه محمدتقی فرامرزی، تهران زرین، ۱۳۷۴.
- پارمزان، لوردانا، شورشیان هنر قرن بیستم، ترجمه مریم چهرگان و سمانه میرعابدی، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۹.
- پاکباز، روئین، در جستجوی زبان نو، تهران: نگاه، ۱۳۷۶.
- جنسن، ه.و. تاریخ هنر، ترجمه پرویز مرزبان، تهران: ۱۳۵۹.
- راش، مایکل، رسانه‌های نوین در هنر قرن بیستم، ترجمه بیتا روشنی، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۹.
- راوودراد، اعظم، نظریه‌های جامعه‌شناختی هنر و ادبیات، تهران: انتشارات دانشگاه تهران: ۱۳۹۰.
- سیرلوت، لودس، راهنمای هنر مدرن، ترجمه نسرين هاشمی، تهران: ساقی، ۱۳۷۹.
- گاردنر، هلن، هنر در گذر زمان، ترجمه محمدتقی فرامرزی، تهران: آگاه، ۱۳۷۰.
- گامبریج، ارنست، تاریخ هنر، ترجمه علی رامین، تهران: نی، ۱۳۷۹.
- لوسی اسمیت، آدوارد، مفاهیم و وویکردها در آخرین جنبش‌های هنری قرن بیستم (جهانی شدن و هنر جدید)، ترجمه علیرضا سمیع آذر، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۲.
- لینتن، نوربرت، هنر مدرن، ترجمه علی رامین، تهران: نی، ۱۳۸۲.
- وود، پل، هنر مفهومی، ترجمه مَدیا فرزین، تهران: نشر هنر ایران، ۱۳۸۴.
- هارت، فردریک، سی و دو هزار سال هنر جهان، ترجمه شماری از مترجمان، تهران: نشر پیکان، ۱۳۸۲.

Alberro, Alexander, & Blake Stimson, ed., **Conceptual Art: A Critical Anthology**, Cambridge, Mass., London: MIT Press, 1999.

Alberro, Alexander, **Conceptual art and the politics of publicity**. MIT Press, 2003.

Ali, Wijdan, **Contemporary Art from the Islamic World**, 1990.

Ali, Wijdan, **Modern Islamic Art, Development and Continuity**, Gainesville: University of Florida press, 1997.

Battcock, Gregory, ed., **Idea Art: A Critical Anthology**, New York: E. P. Dutton, 1973.

Corris, Michael, (ed.), **Conceptual Art: Theory, Practice, Myth**, Cambridge, Mass.,: Cambridge University Press, 2004.

Eigner, Saeb, **Art of the Middle East: Modern and Contemporary Art of the Arab World and Iran**, Foreword by Zaha Hadid, 2010.

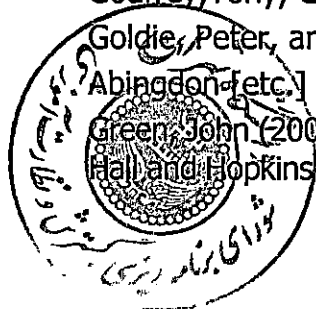
Faruqi, Samar & Dia Al-Azzawi, **Art in Iraq Today**, Charles Pococ, 2007.

Godfrey, Tony, **Conceptual Art**, London: 1998.

Goldie, Peter, and Elisabeth Schellekens, **Who's afraid of conceptual art?**, Abingdon [etc.]: Routledge, 2010.

Green, John (2005), **Body Art**, Dennis Publishing.

Hall and Hopkins (1976), **The Metasoftware of Video**, Studio International.

Honnef, Klaus, **Concept Art**, Cologne: Phaidon, 1972.

Islamic Art Now: Contemporary Art of the Middle East,
 Marzona, Daniel, **Conceptual Art**, Cologne: Taschen, 2005.

Masrshall, Stuart (1986), **Video from Art to Independence**, Video by Artist, Toronto.

Meigh-Andrews, Chris (2014), **A History of Video Art**, Bloomsbury Academic.

Meyer, Ursula, ed., **Conceptual Art**, New York: Dutton, 1972.

Migliorini, Ermanno, **Conceptual Art**, Florence: 1971.

Morgan, Robert C., **Art into Ideas: Essays on Conceptual Art**, Cambridge et al.: Cambridge University Press, 1996.

Newman, Michael , & Jon Bird, ed., **Rewriting Conceptual Art**, London : Reaktion, 1999.

Noah, Wardrip- Fruin and Nick Montfort (2003), **The New Media Reader**, MIT press.

Osborne, Peter, **Conceptual Art (Themes and Movements)**, Phaidon, 2002
 (See also the external links for Robert Smithson).

Rees, A. L. (1999), **A History of Experimental Film and Video**, British Film Institute.

Roberts, John, **The Intangibilities of Form: Skill and Deskilling in Art After the Readymade**, London and New York: Verso Books, 2007.

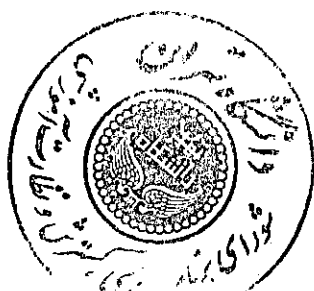
Rorimer, Anne, **New Art in the 60s and 70s: Redefining Reality**, London: Thames & Hudson, 2001.

Rush, Michael (1999), **New Media in Late 20th**.

Rush, Michael (2006), **Video Art**, Thames & Hudson.

Silvia, Martin (2006), **Video Art**, Taschen.

* استادان در هر دورهٔ درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
 * جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:
نقد و تحلیل آثار هنری
عنوان درس به انگلیسی:

Critic & Analysis of Art Works

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی

دروس پیشنیاز: روش تحقیق در هنر

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس:

- آشنایی با مبانی، انواع و شیوه‌های متفاوت تجزیه و تحلیل، تفسیر و نقد آثار هنری.
- شناخت بنیان‌های نظری آفرینش در هنر [های تجسمی] برای توسعه دانش نظری در تفسیر و تحلیل و تأویل آثار هنری.
- تحلیل و نقد نمونه آثار هنری شاخص.

سرفصل درس:

- مروری بر واژه‌شناسی نقد و ضرورت عمل نقد.
- شناخت ماهیت و ساختار و عملکرد آثار هنری [تجسمی].
- شناخت عمومی کارکردهای آثار هنری [تجسمی]؛ زیبایی‌شناختی و موضوعی.
- بررسی و تحلیل تعامل بصری اثر با محتوا در آثار هنری [تجسمی].
- رویکردهای تفسیر و تأویل اثر، انواع نقد و روش‌های خوانش آثار هنری [تجسمی].
- نقد و تحلیل نظریه‌های بازنمایی، احساسی و عاطفی، و فرآینابی در هنرهای تجسمی.
- نشانه‌شناسی در هنرهای تجسمی.
- انواع رویکردهای نقد و تحلیل در مواجهه با آثار هنری.
- نقد چند نمونه از آثار برجسته هنری شاخص.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۱۰	٪۲۰	٪۷۰

فهرست منابع:

- ایتینگهاوزن و دیگران، تاریخچه زیبایی‌شناسی و نقد هنر، ترجمه یعقوب آژند، تهران: نشر مولی، ۱۳۷۴.
- احمدی، بابک، حقیقت و زیبایی، تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۴.
- احمدی، بابک، ساختار و تأویل متن، تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۸.

- احمدی، بابک، ساختار و هرمنوتیک، تهران: نشر گام نو، ۱۳۸۷.
- احمدی، بابک، از نشانه‌های تصویری تا متن، تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۱.
- اشرفی، م.م.، همگامی نقاشی با ادبیات، ترجمه رویین پاکباز، تهران: انتشارات نگاه، ۱۳۶۷.
- اکو، امبرتو، نشانه‌شناسی، ترجمه پیروز ایزدی، تهران: نشر ثالث، ۱۳۸۹.
- آدامز، لوری، روش‌شناسی هنر، ترجمه علی معصومی، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۸.
- آرنه‌ایم، رودلف، هنر و ادراک بصری، ترجمه مجید اخگر، تهران: انتشارات سمت، ۱۳۸۹.
- آیت‌اللهی، حبیب‌الله، شیوه‌های مختلف نقد هنری، انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۷.
- بارت، رولان، عناصر نشانه‌شناسی، ترجمه مجید محمدی، تهران: انتشارات بین‌المللی الهدی، ۱۳۷۰.
- بارت، رولان، نقد و حقیقت، ترجمه شیرین‌دخت دقیقیان، تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۷.
- برت، آرال، تخیل، ترجمه مسعود جعفری، تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۹.
- برجر، جان، درباره نگریستن، ترجمه فیروز مهاجر، تهران: انتشارات آگاه، ۱۳۷۷.
- برونو، موناری، طراحی و ارتباطات بصری، ترجمه پاینده شاهنده، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۱.
- بلزی، کاترین، عمل نقد، ترجمه عباس مخبر، تهران: نشر قصه، ۱۳۷۹.
- جنسن، چارلز، تجزیه و تحلیل آثار هنرهای تجسمی، ترجمه بتی آواکیان، سمت، ۱۳۸۴.
- جنورگی، کپس، زبان تصویر، ترجمه فیروزه مهاجر، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۸.
- داندیس، دونیس، مبادی سواد بصری، ترجمه مسعود سپهر، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۵۷.
- رامین، علی، مبانی جامعه‌شناسی هنر، تهران: نشر نی، ۱۳۸۹.
- ری، بترز، زبان نقاشی (فرم و محتوا)، ترجمه داراب شباهنگ، تهران: نشر چکامه، ۱۳۷۰.
- سارتر، ژان پل، زیبایی‌شناسی، ترجمه رضا شیرمرز، ویراسته عطاء... کوپال، تهران: ناشر، ویراستار کتاب، ۱۳۸۰.
- سوانه، پیر، مبانی زیباشناسی، ترجمه محمدرضا ابوالقاسمی، تهران: نشر ماهی، ۱۳۸۹.
- شپرد، آن، مبانی فلسفه هنر، ترجمه علی رامین، تهران: تهران: انتشارات علمی فرهنگی، ۱۳۸۲.
- فروند، دیوید، کمپوزیسیون هنری (ترکیب‌بندی)، ترجمه نورپرور، تهران: چاپ مزدک، ۱۳۸۰.
- قره‌باغی، علی اصغر، هنر نقد هنری، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۳.
- کپس، جنورگی، زبان تصویر، ترجمه فیروزه مهاجر، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۹۲.
- کوپر، جی.سی، فرهنگ مصور نمادهای سنتی، ترجمه ملیحه کرباسیان، تهران: نشر فرشاد، ۱۳۸۰.
- کنت، کلارک، نگرش نگاره‌ها، ترجمه بهنام خاوران، تهران: نشر نی، ۱۳۷۵.
- لولر، رابرت، هندسه مقدس، ترجمه هایده معیری، تهران: انتشارات مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۸.
- ونتوری، لیونلو، تاریخ نقد هنر، ترجمه امیر مدنی، نشر فضا، ۱۳۸۴.
- هاوزر، آرنولد، فلسفه تاریخ هنر، ترجمه محمدتقی فرامرزی، تهران: انتشارات نگاه، ۱۳۸۸.
- هنفلینگ، اسوالد، چپستی هنر، ترجمه علی رامین، تهران: نشر هرمس، ۱۳۸۹.
- هوف، گراهام، گفتاری درباره نقد، ترجمه نسرین پروینی، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۵.

* استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.

* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:

پایان نامه

عنوان درس به انگلیسی:

Thesis

تعداد واحد: ۶

تعداد ساعت: -

نوع درس: نظری

نوع واحد: پایان نامه

پیشنیاز: تمامی واحدهای درسی

اگذرائیدن کلیه واحدهای آموزشی دوره تاریخ هنر جهان اسلام و تصویب موضوع پایان نامه و انتخاب و تصویب استاد یا استادان راهنما توسط گروه آموزشی].

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس:

انجام پژوهش‌های نظری و کاربردی در عرصه «تاریخ هنر جهان اسلام» و تدوین پایان‌نامه‌ای مبتنی بر بررسی، تفسیر، نقد و تحلیل موضوعات، مسایل و نظریات مطروحه در عرصه تاریخ هنر اسلامی و جلوه‌های پدیدار شده آن در جغرافیای گسترده و جوامع مسلمانان و کشورهای اسلامی.

سرفصل درس:

دانشجویان موظفند موضوع انتخاب شده را با موافقت شورای آموزشی تحصیلات تکمیلی و تأیید استاد راهنما، با رعایت اصول و ضوابط پژوهشی صحیح انجام داده و ارائه نمایند.

بررسی، تحلیل، نقد و آرایه نظریه در یکی از حوزه‌های زیبایی‌شناسی و نقد هنری، مبنای کار تحقیقی می‌باشد و لازم است محتوای پایان‌نامه مبتنی بر کشف و طرح مسایل جدید و یا حداقل شامل پژوهشی منطقی و علمی و مستدل در رفع ابهام، مشکلات و نظریات مطروح در عرصه مسائل زیبایی‌شناسی و نقد و تحلیل آثار هنری باشد. رویکرد انتقادی به نگره‌های موجود در خوانش تاریخ هنر، زیبایی‌شناسی و نقد هنری می‌تواند مورد تشویق و تأکید قرار گیرد.

* بر اساس ضرورت موضوع پایان‌نامه، دانشجو می‌تواند با توجه به رشته تحصیلی در دوره کارشناسی خود، و بر اساس تجارب هنری در حیطه هنر با راهنمایی استاد یا استادان راهنما آثاری را به صورت عملی به عنوان مکمل پژوهش نظری در هنگام دفاعیه ارائه نماید.

روش ارزیابی:

ارائه پایان‌نامه نظری در برابر هیئت داوران و دفاع از آن توسط دانشجو صورت گرفته و اعضای هیئت داوران بر اساس مباحث مختلف، از جمله مسائل زیر، به بررسی و ارزیابی پایان‌نامه دانشجو می‌پردازند:

- اهمیت موضوع و پاسخگویی به نیازهای علمی جامعه؛

- کامل و روشن بودن و نگارش مقدمه و بیان مسئله؛

- سوابق پژوهش و مروری بر مطالعات؛

- نگارش بحث، تحلیل مسئله، پاسخ گویی به سئوالات و اثبات فرضیه/ تازه‌گی فرضیه و ارائه نظریه‌های جدید

موضوع/ روش استدلال در اثبات فرضیه پژوهش/ توفیق پژوهش انجام گرفته در اثبات فرضیه؛

-مناسب بودن بحث و بدنه اصلی پایان‌نامه؛
 -نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات/ ارتباط نتیجه‌گیری با محتوا و هدف پایان‌نامه؛
 -منابع و مآخذ مورد استفاده؛
 -میزان خلاقیت و نوآوری؛
 -توان علمی دانشجو و میزان تسلط در زمینه کار تحقیقی؛
 -استفاده از امکانات و روش‌های نوین و مناسب؛
 -قابل فهم بودن برای خواننده؛
 -میزان موفقیت در رسیدن به اهداف پایان‌نامه؛
 -استفاده صحیح از نمودار، جدول و عکس، و معرفی مآخذ آنها/ ارتباط تصاویر، نمودارها با محتوای پژوهش؛
 -ایجاد انگیزه و رغبت در دانشجویان بعدی برای تحقیق و مطالعه؛
 -ارائه مستندات علمی - پژوهشی؛
 -ارجاعات و مستندسازی مطالب؛
 -کیفیت نگارش، ویرایش؛
 -تنظیم صفحات و گرافیک کار؛
 -نگارش چکیده فارسی/ جامع و کافی بودن چکیده؛
 -نگارش چکیده انگلیسی.

فهرست منابع:

- احمدی‌گیوی، حسن و دیگران، زبان و نگارش فارسی، تهران: سمت، ۱۳۸۳.
- ازکیا، مصطفی، و علیرضا دربان‌آستانه، روش‌های کاربردی تحقیق [در علوم اجتماعی]، تهران: شرکت انتشارات کیهان، ۱۳۸۹.
- اسلید، کارول، سبک و شیوه (مقاله‌های تحقیقی، گزارش و پایان‌نامه‌ها)، ترجمه مه‌راندخت نظام شهیدی، تهران: آگاه، ۱۳۸۰.
- اکو، امبرتو، چگونه می‌توان یک پایان‌نامه نوشت؟، ترجمه غلامحسین معماریان، تهران: سروش دانش، ۱۳۸۹.
- ایرانی، یوسف، و ابوالفضل بختیاری، روش تحقیق علمی، تهران: لوح زرین، ۱۳۸۹.
- آریان‌پور، امیرحسین، پژوهش، تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۲.
- بردن، ایان، و کاترینا رودی‌ری، رساله پایانی، ترجمه فاطمه مهدی‌زاده، تهران: سروش دانش، ۱۳۸۷.
- بود [ابو]، میشل، هنر تز نویسی، ترجمه عبدالحسین نیک‌گهر، تهران: توتیا، ۱۳۸۷.
- حافظ‌نیا، محمد رضا، مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: سمت، ۱۳۸۵.
- حری، عباس، آیین گزارش نویسی، تهران: دبیرخانه هیات امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۷۱.
- خاکی، غلامرضا، روش تحقیق با رویکردی به پایان‌نامه‌نویسی، تهران: انتشارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و نشر درایت، ۱۳۷۸.
- خلیلی شۆزینی، سیاوش، روش‌های تحقیق در علوم انسانی، تهران: انتشارات یادواره کتاب، ۱۳۸۵.
- خورشیدی، عباس، و سیدحمیدرضا قربشی، راهنمای تدوین رساله و پایان‌نامه تحصیلی: از نظریه تا عمل، تهران: یسپرون، ۱۳۸۱.
- دستور خط فارسی (مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی)، تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ۱۳۸۵.
- دلور، علی، مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، تهران: رشد، ۱۳۸۵.
- دهنوی، حسین، روش تحقیق، تهران: نشر معروف، ۱۳۷۷.

- سمیعی (گیلانی)، احمد، نگارش و ویرایش، تهران: سمت، ۱۳۸۵.
- سمیعی گیلانی، احمد، آیین نگارش، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۰.
- سید اخلاقی، محمد، نسخه‌پردازی و نشر (نکته‌های کلیدی در باره ویرایش و نشر)، تهران: قصیده، ۱۳۸۵.
- سیف، علی اکبر، روش تهیه پژوهشنامه، تهران: نشر دوران، ۱۳۸۶.
- صلحجو، علی، پژوهش و نگارش؛ راهنمای نوشتن مقاله، رساله و کتاب تحقیق، تهران: آگاه، ۱۳۶۸.
- طاهری، ابوالقاسم، روش تحقیق و مآخذ شناسی، تهران: پیام نور، ۱۳۷۹.
- علیدوستی، سیروس، و مریم ناخدا، راهنمای نگارش گزارش‌های علمی و فنی، تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، ۱۳۸۶.
- غلامحسین زاده، غلامحسین، راهنمای ویرایش. تهران: سمت، ۱۳۸۵.
- فتوحی، محمود، آیین نگارش مقاله علمی پژوهشی، تهران: سخن، ۱۳۸۵.
- لوریج، و.ا.ب.، هنر تحقیق علمی، ترجمه محمد تقی فرامرزی، تهران: انتشارات مازیار، ۱۳۸۶.
- ماحوزی، مهدی، گزارش نویسی: نگارش، ویرایش و پژوهش، تهران: انتشارات زوآر، ۱۳۸۸.
- مارکزیک، جوفری، و دیگران، اصول طرح تحقیق و روش‌شناسی، ترجمه مریم خسروی، تهران: نشر روان، ۱۳۸۶.
- موزر، کلاس آدولف، و جورج کالتون، روش تحقیق، ترجمه کاظم ایزدی، تهران: کیهان، ۱۳۶۷.
- مهدی زاده اشرفی، علی، و سید مهدی حسینی، روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: یکان، ۱۳۸۵.
- نادری، عزت الله، و دیگران، راهنمای عملی فراهم‌سازی طرح تحقیق، تهران: نشر روان، ۱۳۸۶.
- نایب پور، محمد و ماهرخ بریری، روش تحقیق و پایان‌نامه‌نویسی، تهران: انتشارات موسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۷.
- نکونام، جعفر، روش تحقیق با تأکید بر علوم اسلامی، قم، انتشارات دانشگاه قم، ۱۳۸۹.
- ورتن، توراجی، راهنمای نوشتن رساله‌های پژوهشی، ترجمه محمدتقی مهدوی، تهران: مرکز اسناد و مدارک علمی ایران، ۱۳۶۴.
- هادی، نگین، راهنمای روش تحقیق و نگارش پایان‌نامه و مقاله، شیراز، انتشارات نوید شیراز، ۱۳۸۳.
- هومن، حیدرعلی، راهنمای تدوین گزارش پژوهشی، رساله و پایان‌نامه تحصیلی، تهران: بیک فرهنگ، ۱۳۸۴.

* استاد/استادان راهنما، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.

* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

فصل چهارم

شرح دروس اختیاری
تاریخ هنر جهان اسلام

عنوان درس به فارسی:

حکمت هنر اسلامی

عنوان درس به انگلیسی:

The Wisdom of Islamic Art

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس:

هدف از ارائه این درس اینست که نشان داده شود هنر به معنی دینی و اسلامی صرفاً یک خلاقیت دلپذیر و دلپسند نیست، بلکه بایی از ابواب معرفت انسان نسبت به عالم هستی و به عبارت دقیق تر نسبت به حق تعالی و حقیقت عالم هستی است. همان طور که حکمت از یک راه ما را به علم - از نگاه قرآنی - می‌رساند، هنر هم به عنوان نوعی خاص از حکمت می‌تواند ما را به قرب حقیقت هستی برساند. از این جهت که در حکمت هنر با صورت‌های خیالی روبه‌رو هستیم، ولی در حکمت هنر اسلامی با صورت‌های خیالی منفصل که در واقع جلوه حقیقت اشیا هستند و با صورت‌های خیالی محسوس کاملاً تفاوت دارند روبه‌رو می‌شویم که سعی می‌کنند برای انسان پلی جهت رسیدن به حقیقت شوند. متفکران دینی، زیبایی‌شناسی در حکمت اسلامی را همچون مبحث هستی‌شناسی می‌دانند. یعنی بحث از زیبایی یک بحث هستی‌شناسی است.

سرفصل درس:

- آشنایی با حکمت و فلسفه اسلامی.
- آشنایی با رویکرد حکمای مسلمان به هنر.
- تبیین اصول و مبانی حکمی هنر از منظر حکمای اشراق.
- تبیین اصول و مبانی حکمی هنر از منظر حکمای مشایی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
%۱۰	%۱۰	%۸۰	

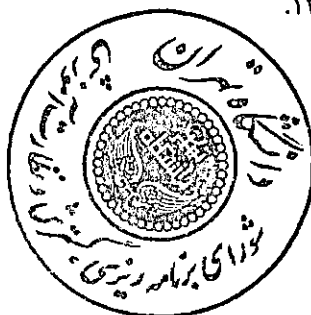
فهرست منابع:

اتینگهاوزن و اولگ گرابر، هنر و معماری اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: انتشارات سمت، ۱۳۷۸.

اسطوره و رمز، [گروه نویسندگان]، ترجمه جلال ستاری، تهران: انتشارات سروش.

اعوانی، غلامرضا، حکمت و هنر معنوی، تهران: انتشارات گروس.

الیاده، میرچالایاده، مقدس و نامقدس، ترجمه نصرالله زنگویی، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۵.

- بمات، نجم الدین، شهر اسلامی، ترجمه محمد حسین حلیمی، منیژه اسلامبولچی، تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۹.
- بلخاری قهی، حسن، در باب نظریه محاکات (نظریه هنر در فلسفه یونانی و حکمت اسلامی)، نشر هرمس، ۱۳۹۳.
- بلخاری قهی، حسن، فلسفه هنر اسلامی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۰.
- بلخاری قهی، حسن، مبانی عرفانی هنر و معماری اسلامی، تهران: نشر سوره مهر، ۱۳۹۰.
- بلخاری قهی، حسن، نظریه تجلی (در تبیین شمایل گریزی هنر اسلامی و شمایل گرایی مسیحیت و هندوئیسم)، نشر دفتر فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۴.
- بلخاری قهی، حسن، هندسه خیال و زیبایی (حکمت هنر و زیبایی نزد اخوان الصفا)، تهران: نشر فرهنگستان هنر، ۱۳۸۸.
- بورکهارت، تیتوس و دیگران، جاودانگی و هنر، مجموعه مقالات سنت گرایان، ترجمه محمد آوینی، تهران: انتشارات برگ، ۱۳۷۰.
- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی، زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۵.
- بورکهارت، تیتوس، هنر مقدس (اصول و روش ها)، ترجمه جلال ستاری، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۹۲.
- البهنسی، عقیف، هنر اسلامی، ترجمه محمود پور آقاسی، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵.
- پاپا دوپولو، الکساندر، معماری اسلامی، ترجمه حشمت جزنی، تهران: مرکز نشر فرهنگی رجا، ۱۳۶۸.
- بازوکی، شهرام، حکمت هنر و زیبایی در اسلام، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۹۴.
- برایس، کریستین، تاریخ هنر اسلامی، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران: بنگاه ترجمه و نشر، ۱۳۵۶.
- تفاسیر قرآن (از جمله: تفسیر المیزان، حضرت علامه سید محمد حسین طباطبایی، بنیاد علمی و فکری علامه طباطبایی)، توفیقی، حسین، آشنایی با ادیان بزرگ، تهران: انتشارات سمت و مؤسسه فرهنگی طه و مرکز جهانی علوم اسلامی، ۱۳۸۵.
- تولستوی، لئون، هنر چیست، ترجمه کاوه دهقان، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۷.
- جوادی آملی، حضرت آیت الله عبدالله، مبدأ و معاد، تهران: انتشارات الزهراء، ۱۳۶۴.
- خلیلیان، سیدخلیل، پژوهش موضوعی در قرآن مجید، تهران: انتشارات فرجام، ۱۳۸۱.
- داوری اردکانی، رضا، هنر و حقیقت، تهران: رستا، ۱۳۸۹.
- رایس، دیویدتالبوت، هنر اسلامی، ترجمه ماه ملک بهار، تهران: انتشارات علمی، ۱۳۷۹.
- السعید، عصام، و عایشه پارمان، نقش های هندسی در هنر اسلامی، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۸.
- شوان و دیگران، هنر و معنویت، تهران: نشر فرهنگستان هنر، ۱۳۸۳.
- کربن، هانری، تخیل خلاق در عرفان ابن عربی، نشر جامی، ۱۳۸۴.
- کربن، هانری، انسان نورانی در تصوف ایرانی، ترجمه فرامرز جواهری نیا، تهران: نشر آموزگار خرد، ۱۳۷۷.
- گرابار، اولگ، شکل گیری هنر اسلامی، ترجمه مهرداد وحدتی دانشمند، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگ، ۱۳۷۹.
- گِیتر، جوزف، سرگذشت دین های بزرگ، ترجمه ایرج پزشکنیا، تهران: انتشارات جامی، ۱۳۸۷.
- مبانی هنر معنوی [مجموعه مقالات]، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۲.
- مددپور، محمد، آشنایی با آرای متفکران در باره هنر/ هنر و زیبایی نزد متفکران مسیحی و مسلمان-تهران: سوره مهر، ۱۳۸۳.
- مددپور، محمد، حقیقت و هنر دینی، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵.
- مددپور، محمد، حکمت انسی و زیبایی شناسی عرفانی هنر اسلامی، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۴.
- مددپور، محمد، حکمت معنوی و ساحت هنر، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۷.

مطهری (الهامی)، مجتبی، هنر قدسی، تهران: انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۵.
مطهری، مرتضی، اهتزاز روح (مباحثی در زمینه زیباشناسی و هنر)، به کوشش علی تاجدینی، تهران: حوزه هنری، ۱۳۶۹.

میرچا، لیاده، مقدس و نامقدس، ترجمه نصرالله زنگویی، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۵.
ناس، جان بی، تاریخ جامع ادیان، ترجمه علی اصغر حکمت، تهران: انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۶۸.
نصر، سیدحسین، هنر و معنویت اسلامی، ترجمه رحیم قاسمیان، تهران: انتشارات سوره، ۱۳۷۵.

* استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:

تاریخ و جغرافیای سیاسی و اجتماعی جهان اسلام

عنوان درس به انگلیسی:

Political and social history and geography of the Islamic World

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس:

هدف اصلی این درس، آشنایی دانشجویان با سیمای کلی از تاریخ و جغرافیای سیاسی و اجتماعی جهان اسلام که در بستر آن، هنر اسلامی به ظهور رسیده و همچنین آشنایی با چگونگی شکل‌گیری حکومت اسلامی و گستردگی قلمرو جغرافیایی، نظام‌ها و دوره‌های سیاسی و وضعیت اجتماعی جهان اسلام است.

سرفصل درس:

- آشنایی با موقعیت جغرافیایی کشورهای اسلامی از ظهور اسلام به بعد.

- آشنایی با سیمای کلی از تاریخ و جغرافیای سیاسی و اجتماعی جهان اسلام که در بستر آن، هنر اسلامی به ظهور رسیده است.

- آشنایی با چگونگی شکل‌گیری حکومت اسلامی و گستردگی قلمرو جغرافیایی، نظام‌ها و دوره‌های سیاسی و وضعیت اجتماعی جهان اسلام.

- تبیین موقعیت ژئوپلیتیک [Geopolitics]، ژئواکونومیک [Goeconomics] و ژئواستراتژیک [Geostrategic] کشورهای اسلامی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۲۰	٪۸۰

فهرست منابع:

اتینگهاوزن، ریچارد و الگ گرابر، هنر و معماری اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی (سمت)، ۱۳۷۸.

آیین‌هوند، صادق، علم تاریخ در گستره‌ی تمدن اسلامی، [۲ جلد]، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی، ۱۳۸۷.

باروکاند ماریانه، بدئورتس آخیم، هنر و معماری در آندلس، ترجمه فائزه دینی، تهران: انتشارات فرهنگستان علوم، ۱۳۸۶.
بلر، شیلا اس، بلوم جاناتان، هنر و معماری اسلامی در ایران و آسیای مرکزی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۱.

پورپیرار، ناصر، معماری و هنر سرزمین‌های اسلامی، تهران: نشر کارنگ، ۱۳۷۶.

جعفریان، رسول، منابع تاریخ اسلام، قم: انصاریان، ۱۳۷۶.

حافظنیا، محمدرضا، مبانی مطالعات سیاسی-اجتماعی، [۲ جلد]، قم: سازمان حوزه‌ها و مدارس علمی خارج از کشور، ۱۳۷۹.

حیدریپور، امیراقبال، تاریخچه معماری ایران و کشورهای اسلامی، تهران: نشر پیشگامان تربیت، ۱۳۸۰.

زیدان، جرجی، تاریخ تمدن اسلام، [۵ جلد]، ترجمه علی جواهر کلام، تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۵.

گلی‌زواره، غلامرضا، جغرافیای سیاسی جهان اسلام: آشنایی با کشورهای اسلامی و قلمرو اقلیت‌های مسلمان، قم: موسسه انتشارات امام خمینی، ۱۳۸۵.

هوگ جان، مارتن هانری، سبک‌شناسی هنر معماری در سرزمین‌های اسلامی، ترجمه پرویز ورجاوند، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۲.

هوگ، جان، هنر و معماری در سرزمین‌های اسلامی، ترجمه پرویز ورجاوند، تهران: نشر علمی و فرهنگی، ۱۳۵۵.

هیلن برند، رابرت، هنر و معماری اسلامی، ترجمه اردشیر اشراقی، تهران: نشر روزنه، ۱۳۹۴.

* استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را

به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.

* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:

زبان و بیان در هنرهای اسلامی

عنوان درس به انگلیسی:

The language and expression of Islamic arts

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس:

- آشنایی با بنیان‌های نظری هنر اسلامی در فرم و ساختار.
- تبیین مبانی ساختاری هنر اسلامی با توجه به هندسه مقدس.
- شناخت مبانی زیبایی‌شناسی در قرآن و روایات با توجه به ظهور این مبانی در آثار هنری.
- تبیین مفاهیم ساختاری هنر و زیبایی در قرآن با استناد به مفاهیمی چون قدر و حسن.

سرفصل درس:

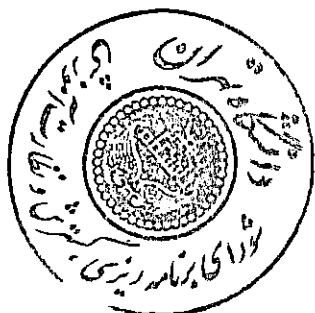
- تبیین مبانی نظری هنر اسلامی.
- تحلیل زبان و بیان در هنر اسلامی.
- کشف مبانی ساختاری و زیبایی‌شناختی هنر اسلامی در قرآن با توجه به هندسه مقدس (قدر).
- تبیین مفاهیمی چون آیت و نماد در هنرهای اسلامی.
- شناخت مبانی و جلوه‌های بیانی هنر اسلامی در قالب نظریه‌هایی چون نظریه تجلی.
- تحلیل نشانه‌ها و نمادها در هنر اسلامی به عنوان مهمترین جلوه‌های زبانی هنر اسلامی.
- تبیین جلوه‌های زبانی هنر و زیبایی در تمدن اسلامی.
- نسبت عرفان اسلامی با زبان و بیان در هنرها.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
۲۰٪	۸۰٪

فهرست منابع:

- اتینگهاوزن و اولگ گرابر، هنر و معماری اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: انتشارات سمت، ۱۳۷۸.
- اسطوره و رمز، [گروه نویسندگان]، ترجمه جلال ستاری، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۸.

- اعوانی، غلامرضا، حکمت و هنر معنوی، تهران: انتشارات گروس، ۱۳۷۵.
- البهنسی، عقیف، هنر اسلامی، ترجمه محمود پور آقاسی، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵.
- بلخاری قهی، حسن، فلسفه هنر اسلامی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۳.
- بلخاری قهی، حسن، قدر نظریه هنر زیبایی در تمدن اسلامی، تهران: سوره مهر، ۱۳۹۴.
- بلخاری قهی، حسن، مبانی عرفانی هنر و معماری اسلامی، تهران: سوره مهر، ۱۳۹۳.
- بلخاری قهی، حسن، نظریه تجلی در باب شماایل گریزی هنر اسلامی، دفتر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۸.
- بلخاری قهی، حسن، هندسه خیال و زیبایی (پژوهشی در حکمت هنر و زیبایی اخوان الصفاء)، تهران: نشر فرهنگستان هنر، ۱۳۸۸.
- بمات، نجم‌الدین، شهر اسلامی، ترجمه محمدحسین حلیمی و منیژه اسلامبولچی، تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۹.
- بورکهارت، تیتوس و دیگران، جاودانگی و هنر، مجموعه مقالات سنت‌گرایان، ترجمه سید محمد آوینی، تهران: انتشارات برگ، ۱۳۷۰.
- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی، زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۵.
- بورکهارت، تیتوس، هنر مقدس (اصول و روش‌ها)، ترجمه جلال ستاری، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۹۲.
- پاپا دوپولو، الکساندر، معماری اسلامی، ترجمه حشمت جزنی، تهران: مرکز نشر فرهنگی رجاء، ۱۳۶۸.
- پازوکی، شهرام، حکمت هنر و زیبایی در اسلام، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۹۴.
- پرایس، کریستین، تاریخ هنر اسلامی، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: بنگاه ترجمه و نشر، ۱۳۵۶.
- تفاسیر قرآن (از جمله: تفسیرالمیزان، حضرت علامه سیدمحمدحسین طباطبایی، بنیاد علمی و فکری علامه طباطبایی).
- توفیقی، حسین، آشنایی با ادیان بزرگ، تهران: انتشارات سمت و مؤسسه فرهنگی طه و مرکز جهانی علوم اسلامی، ۱۳۸۵.
- تولستوی، لئون، هنر چیست، ترجمه کاوه دهقان، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۷.
- جوادی‌آملی، حضرت‌آیت‌الله عبدالله، مبدأ و معاد، تهران: انتشارات الزهراء، ۱۳۶۴.
- خلیلیان، سیدخلیل، پژوهش موضوعی در قرآن مجید، تهران: انتشارات فرجام، ۱۳۸۱.
- داوری‌اردکانی، رضا، هنر و حقیقت، تهران: رستا، ۱۳۸۹.
- رایس، دیویدتالبوت، هنر اسلامی، ترجمه ماه ملک‌بهار، تهران: انتشارات علمی، ۱۳۷۹.
- السعید، عصام، و عایشه پارمان، نقش‌های هندسی در هنر اسلامی، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۸.
- شوآن و دیگران، هنر و معنویت، تهران: نشر فرهنگستان هنر، ۱۳۸۳.
- کرین، هانری، تخیل خلاق در عرفان ابن‌عربی، نشر جامی، ۱۳۸۴.
- کرین، هانری، انسان نورانی در تصوف ایرانی، ترجمه فرامرز جواهری‌نیا، تهران: نشر آموزگار خرد، ۱۳۷۷.
- گرابار، اولگ، شکل‌گیری هنر اسلامی، ترجمه مهرداد وحدتی دانشمند، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگ، ۱۳۷۹.
- گنبر، جوزف، سرگذشت دین‌های بزرگ، ترجمه ایرج پزشک‌نیا، تهران: انتشارات جامی، ۱۳۸۷.
- مبانی هنر معنوی [مجموعه مقالات]، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۲.

مددپور، محمد، آشنایی با آرای متفکران در باره هنر/ هنر و زیبایی نزد متفکران مسیحی و مسلمان، تهران:سوره مهر، ۱۳۸۳.

مددپور، محمد، حقیقت و هنر دینی، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵.

مددپور، محمد، حکمت انسی و زیبایی شناسی عرفانی هنر اسلامی، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۴.

مددپور، محمد، حکمت معنوی و ساحت هنر، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۷.

مطهری (الهامی)، مجتبی، هنر قدسی، تهران: انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۵.

مطهری، مرتضی، اهتزاز روح (مباحثی در زمینه زیباشناسی و هنر)، به کوشش علی تاجدینی، تهران: حوزه هنری، ۱۳۶۹.

میرچا، الیاده، مقدس و نامقدس، ترجمه نصرالله زنگویی، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۵.

ناس، جان بی، تاریخ جامع ادیان، ترجمه علی اصغر حکمت، تهران: انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۶۸.

نصر، سیدحسین، هنر و معنویت اسلامی، ترجمه رحیم قاسمیان، تهران: انتشارات سوره، ۱۳۷۵.

* استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:

نقوش و نمادها در هنرهای اسلامی

عنوان درس به انگلیسی:

Motifs and Symbols in Islamic Arts

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس:

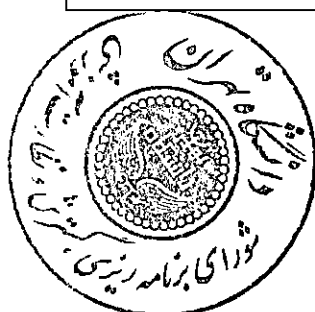
- آشنایی با فلسفه نمادپردازی در هنر.
- آشنایی با انواع نمادها (ارجاعی، شمایی و نمادین) و اصول نشانه‌شناسی در هنر.
- آشنایی با مبانی نمادپردازی در هنر اسلامی.
- آشنایی با تاریخ نمادها در هنر اسلامی.
- مطالعه انواع نمادها در هنر اسلامی و تجلیات مختلف آن‌ها.
- مطالعه شیوه‌های ظهور و به روز نمادهای تاریخی هنر اسلامی در هنر معاصر جهان اسلام.

سرفصل درس:

- تحلیل مهم‌ترین نمادهای اسلامی بر مبنای آیات قرآن و روایات.
- تحلیل نقوش و نمادها در صورت‌های مختلف هنر اسلامی (خوشنویسی، تزئینات معماری، نگارگری و هنرهای صناعی).
- مطالعه وجوه رمزی نمادها در هنر و حکمت اسلامی.
- مطالعه تطبیقی نمادها در انواع هنرهای اسلامی.
- بررسی تأثیر نقوش و نمادهای اسلامی در هنر جهان.
- بررسی شیوه‌های به کارگیری نقوش و نمادهای اسلامی در هنر معاصر.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
%۱۰	%۱۰	%۸۰

فهرست منابع:

- البهنسی، عقیف، هنر اسلامی، ترجمه محمود پورآقاسی، تهران: سوره، ۱۳۹۴.
- بلخاری‌قهی، حسن، هندسه خیال و زیبایی، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۸.

- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: سروش، ۱۳۹۴.
- کریچلو، کیت، تحلیل کیهان‌شناختی نقوش اسلامی، تهران: انتشارات حکمت، ۱۳۸۹.
- لیمن، اولیور، درآمدی بر زیباشناسی اسلامی، ترجمه محمدرضا ابوالقاسمی، تهران: نشر ماهی، ۱۳۹۴.
- نصر، سیدحسین، هنر و معنویت اسلامی، ترجمه رحیم قاسمیان، تهران: انتشارات حکمت، ۱۳۹۰.
- نصر، سیدحسین، هنر مقدس، ترجمه جلال ستاری، تهران: سروش، ۱۳۷۷.

Bierman, Irene A., **The Experience of Islamic Art on the Margins of Islam**, Ithaca Press, 2005.

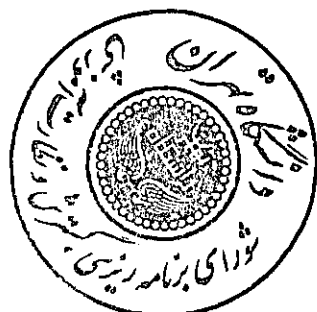
Broug, Eric, **Islamic Geometric Patterns**, Thames & Hudson, 2008.

Facts and Artefacts Art in the Islamic World, ed. Annette Hagedorn, Avinoam Shalem, 2007.

Islamic Art and Visual Culture, ed. Fairchild Ruggles, Wiley-Blackwell, 2011.

The shaping of Persian art: Collections and interpretations of the art of Islam, ed. Yuka Kadoi, Ivan Szanto, Cambridge Scholars Publishing, 2013.

- * استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
- * جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:

تاریخ معماری اسلامی

عنوان درس به انگلیسی:

History of Islamic Architecture

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس:

آشنایی با هنر معماری دوران اسلامی و تأثیر و تأثر آن در سرزمین مفتوح.

اهداف رفتاری:

انطباق‌پذیری معماری سرزمین‌های اسلامی با تفکر ایدئولوژی اسلام جهت دستورالعمل‌های معماری جدید جهان اسلام.

سرفصل درس:

- شناخت دو فرهنگ معماری مؤثر در شروع تمدن اسلامی (ایران و بیزانس).
- ویژگی‌های مکاتب معماری اسلامی (شام، مغرب و اندلس، مصر، ایران و آسیای صغیر، هند و عثمانی).
- شناخت معماری مذهبی، نظامی، شهری و عام‌المنفعه در جهان اسلام.
- شناخت ساختار و تزئینات معماری سرزمین‌های اسلامی.
- انتقال ویژگی‌های معماری بین سرزمین‌های جهان اسلام.
- تداوم معماری و هنر اسلامی در دوره پسا اسلام.
- تحلیل معماری زمینه‌گرای کشورهای اسلامی در دوره معاصر.
- تطبیق معماری جهان اسلام با نیازهای امروز.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۲۰	٪۸۰

فهرست منابع:

اتینگهاوزن، ریچارد و الگ گرابر، هنر و معماری اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علمی و فرهنگی «انسانی» (سمت)، ۱۳۷۸.

باروکاند ماریانه، بدئورتنس آخیم، هنر و معماری در آندلس، ترجمه فائزه دینی، تهران: انتشارات فرهنگستان علوم، ۱۳۷۸.

- بلخاری قهپی، حسن، سرگذشت هنر در تمدن اسلامی (موسیقی و معماری). تهران: نشر سوره مهر، ۱۳۸۸.
- بلخاری قهپی، حسن، مبانی عرفانی هنر و معماری اسلامی، تهران: نشر سوره مهر، ۱۳۹۳.
- بلخاری قهپی، حسن، هندسه، فلسفه و معماری، تهران: نشر دانشگاه تهران: ۱۳۹۵.
- بلر، شیلا اس، بلوم جاناتان، هنر و معماری اسلامی در ایران و آسیای مرکزی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۱.
- پورپیرا، ناصر، معماری و هنر سرزمین‌های اسلامی، تهران: نشر کارنگ، ۱۳۷۶.
- جی دوری، کارل، هنر اسلامی، معماری - کاشی کاری - فلزکاری - بافندگی و نقاشی، ترجمه رضا بصیری، تهران: یساولی، ۱۳۶۸.
- حیدرپور، امیراقبال، تاریخچه معماری ایران و کشورهای اسلامی، تهران: نشر پیشگامان تربیت، ۱۳۸۰.
- هوگ جان، مارتن هانری، سبک‌شناسی هنر معماری در سرزمین‌های اسلامی، ترجمه پرویز ورجاوند، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۲.
- هوگ، جان، هنر و معماری در سرزمین‌های اسلامی، ترجمه پرویز ورجاوند، تهران: نشر علمی و فرهنگی، ۱۳۵۵.
- هیلن براند، رابرت، معماری اسلامی فرم، عملکرد و معنی، ترجمه ایرج اعتصام، تهران: شرکت پردازش و برنامه ریزی شهری، ۱۳۷۹.
- هیلن برند، رابرت، هنر و معماری اسلامی، ترجمه اردشیر اشراقی، تهران: نشر روزنه، ۱۳۹۴.

* استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.

* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:
خوشنویسی در جهان اسلام
عنوان درس به انگلیسی:
Calligraphy in Islamic World

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس:

شناخت خطوط اسلامی، آگاهی از پیدایش و سیر تطور آنها و درک جایگاه خوشنویسی در تمدن اسلامی.

سرفصل درس:

خطوط کهن

- آشنایی با تاریخ پیدایش خط عربی.

- خط کوفی، تنوعات آن و کاربرد آنها در کتابت مصاحف، تزئینات ابنیه، ظروف و غیره.

- پیدایش اقلام سته، تحول و کاربرد آنها.

- پیدایش خطوط تعلیق، شکسته تعلیق، نستعلیق و شکسته نستعلیق، تحول و کاربرد آنها.

- بررسی مبانی زیبایی شناختی هر یک از خطوط خوش اسلامی.

- بررسی جایگاه خوشنویسی در معماری، کتاب‌آرایی و سایر هنرهای سنتی.

- بررسی جایگاه خوشنویسی در ادبیات.

- آشنایی با خوشنویسان بزرگ خطوط مختلف و جایگاه ایشان در تاریخ خوشنویسی اسلامی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۲۵	٪۲۵	٪۵۰

فهرست منابع:

احوال و آثار خوشنویسان، ۴ ج، علمی، تهران: ۱۳۶۳.

اصفهانی، حبیب، خط و خطاطان، ترجمه رحیم چاوشی‌اکبری، تهران: مستوفی، تهران: ۱۳۶۹.

اصفهانی، محمدصالح، تذکره الخطاطین، ترجمه پژمان فیروزبخش، دردمانه بهارستان، ش ۱۱ و ۱۲، ۱۳۸۵.

بیانی، مهدی، تاریخ خط در ایران شهر، ج ۱، کمیسیون ملی یونسکو در ایران، تهران: ۱۳۴۲.

سراج شیرازی، یعقوب‌بن حسن، تحفه‌المحبین، ترجمه کرامت رعناحسینی و ایرج افشار، نقطه، میراث

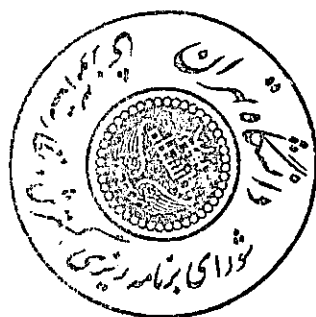

۱۳۷۶.

- شیمیل، آن‌ماری، خوشنویسی و فرهنگ اسلامی، ترجمه اسدالله آزاد، مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۸۲.
- فضلی، حبیب‌الله، اطلس خط، اصفهان: انجمن آثار ملی اصفهان، ۱۳۵۰.
- قلشقندی، احمد بن علی، صبح الاعشی فی صناعه الانشاء، قاهره، ۱۹۵۸.
- قلیچ‌خانی، حمیدرضا، فرهنگ و واژگان و اصطلاحات خوشنویسی و هنرهای وابسته، تهران: روزنه، ۱۳۷۳.
- قمی، قاضی احمد بن شرف‌الدین، گلستان هنر، ترجمه احمد سهیلی خوانساری، ۱۳۵۹.
- گاور، البرتین، تاریخ خط، ترجمه عباس منجر، کوروش صفوی، تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۶.
- لینکر، مارتین، هنر خط و تذهیب قرآنی، ترجمه مهرداد قیومی بیدهندی، تهران: گروسی، ۱۳۷۶.
- مایلهروی، نجیب، کتاب‌آرایی در تمدن اسلامی، مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۷۲.
- ناجی، زین‌الدین، بدائع الخط العربی، بغداد، ۱۹۷۱.
- هفت قلمی‌دهلوی، مولانا محمد، تذکره خوشنویسان، به تصحیح محمد هدایت حسین، کلکته، ۱۳۷۷.
- یوسفی، غلامحسین، خط و خطاطی [از یادداشت‌هایی در زمینه فرهنگ و تاریخ]، دبستان فرهنگ و هنر، شماره ۳۸ (صص ۵۰ تا ۵۸)، بهمن ۱۳۷۱.

* استادان در هر دورهٔ درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.

* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:

آشنایی با ادبیات جهان اسلام

عنوان درس به انگلیسی:

Introduction to Literature in Islamic World

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشیناز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس:

انتقال مفاهیم ادبی و علمی فرهنگ اسلامی به دانشجویان از طریق تأکید بر نظام‌ها و سبک‌های ادبی سه تنه عظیم ادبیات عربی و فارسی و ترکی در فرآیند تاریخی آنها و ایجاد شناخت در مخاطبان در بستر ادبیات جهان اسلام.

سرفصل درس:

- بحث و بررسی درباره شکل‌گیری ادبیات عرب (نظم و نثر) در عصر تفاخر (جاهلیت ← معلقات سبعه) و عصر گسترش ادبیات عرب (دوره اموی) و عصر زرین (دوره عباسی در ایران و عراق و اسپانیا و سوریه و مصر و شمال آفریقا) و ادبیات عصر ممالیک و ادبیات مدرن عرب در مصر و سوریه و عراق و غیره

- بحث و بررسی در خصوص شکل‌گیری ادبیات فارسی (نظم و نثر) در سه سده نخستین اسلامی و تأکید بر سبک‌های گوناگون ادب فارسی اعم از خراسانی، اصفهانی و آذربایجانی و عراقی و سبک وقوع و هندی و سبک بازگشت و ادبیات مدرن فارسی و نماینده‌های مختلف این فرآیندهای ادبی.

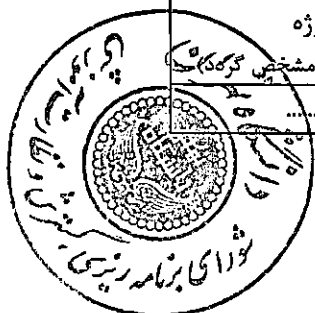
- بررسی شکل‌گیری ادبیات ترکی بویژه از سده هشتم هجری (نظم و نثر) و تأکید بر ادبیات جغتایی با نمایندگی امیرعلیشیرنویسی در خراسان و بررسی شکل‌گیری ادبیات ترکی عثمانی در دربار عثمانیان و ایجاد ادبیات جدید ترکی در مواجهه با غرب و نمایندگان اصلی این ادبیات.

- ارزیابی و تحلیل کلی از سه تنه ادبیات جهان اسلام (عربی، فارسی و ترکی) و تأثیر آنها در یکدیگر و در ادبیات جهانی و تأثیرپذیری از جهان غرب در عصر مدرن.

- بحثی جداگانه در خصوص ادبیات‌های مدرن عربی و فارسی و ترکی با خوانشی از اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی مدرن در جهان اسلام بویژه در ایران عصر قاجار و پهلوی و مصر عصر محمدعلی پاشا و ناصر و ترکیه عصر آتاتورک و خرده ادبیات‌های دیگر جهان اسلام.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
%۲۰	%۸۰

فهرست منابع:

- آژند، یعقوب، نمایش در دوره قاجار، تهران: مولى، ۱۳۹۵.
- آژند، یعقوب، نمایش در دوره صفوی، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۹۰.
- آند، متین و دیگران، ادبیات نوین ترکیه ترجمه یعقوب آژند، تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۶.
- بکناش، مایل، تئاتر ایرانی، شیراز: جشن هنر شیراز، ۱۳۵۰.
- بیضایی، بهرام، نمایش در ایران، تهران: انتشارات روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۷۶.
- جنتی عطایی، ابوالقاسم، بنیاد نمایش در ایران، تهران: عطایی، ۱۳۵۸.
- چلکووسکی، پی‌تر، تعزیه، هنر بومی پیشرو ایران، ترجمه داود حاتمی، تهران: علمی - فرهنگی، ۱۳۶۷.
- شیروانی، حسن، هنر نمایش، تهران: ۱۳۵۵.
- فروغ، مهدی، نمایش، جلد اول، تهران: ایرانشهر، ۱۳۴۲.
- فکری، غلامعلی، «تاریخچه سی و پنج ساله تئاتر در ایران»، *سالنامه پارس*، تهران: شماره ۲۱.
- گیب، هامیلتون، ادبیات نوین عرب، ترجمه یعقوب آژند، تهران: اطلاعات، ۱۳۶۷.
- ملک‌پور، جمشید، ادبیات نمایشی در ایران، ۲ ج، تهران: توس، ۱۳۶۳.
- همایونی، صادق، تعزیه در ایران، شیراز: نوید، ۱۳۶۸.

Chodzko, A., **Le théâtre Persan**, Paris, 1878.

Floor, W., **The History of theatre in Iran**. Washinton, 2005

Foroogh, M., **Persian Plays and Western Mysery Plays**. Iran. 1952

Litten, W., **Das Drama in Persian** , Leipzig, 1929

Rezvani, M., **Le théâtre et la dance en Iran**, Paris, 1962

Rossi – Bombaci, **Elenco di drammi Religiosi Persiani**, Vaticano. 1961

Yarshater, E., **Development of Persian Drama**, Newyork, 1941.

- * استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
- * جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:
تاریخ تحلیلی هنر معاصر جهان
عنوان درس به انگلیسی:

Analytical history of world contemporary art

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس:

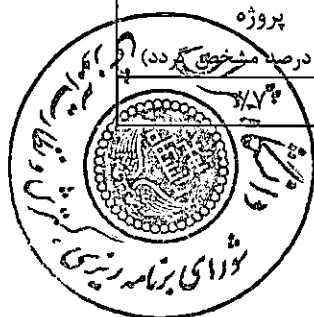
بررسی تحولات تاریخی هنر معاصر از آغاز دوره مدرن تا امروز، با تأکید بر هنرهای تجسمی.

سرفصل درس:

- مروری تاریخی بر مکاتب و جریانات هنر تا پیش از دوران مدرن (کلیات).
- بررسی و تحلیل زمینه‌های شکل‌گیری هنر مدرن با تأکید بر هنرهای تجسمی، از نیمه نخست سده نوزدهم.
- بررسی و تحلیل سیر تحول و تطور هنر معاصر با تأکید بر هنرهای تجسمی از آغاز دوره مدرن تا امروز.
- بررسی و تحلیل سیر تاریخی گرایش‌های معاصر در هنر با تأکید بر هنرهای تجسمی.
- بررسی گرایش‌ها و گروه‌های پدیدار شده در حوزه هنر معاصر و در سه مقطع کلی پیش از سده بیستم، نیمه اول سده بیستم، از میانه سده بیستم به بعد.
- بررسی و تحلیل تأثیرات رویدادها و جریان‌های سیاسی و اجتماعی در روند شکل‌گیری هنر معاصر.
- بررسی و تحلیل سیر تحولات موضوع در آثار تجسمی معاصر.
- بررسی و تحلیل سیر تحولات تکنیکی، شیوه‌ها و تجربیات هنرمندان فعال در قلمرو هنر معاصر با تأکید بر هنرهای تجسمی.
- بررسی هنرهای تجسمی ایران و تحولات آن در گذر زمان (کلیات).
- بررسی و تحلیل تاریخ هنرهای تجسمی ایران از آغاز دوره نوگرایی تا امروز.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۱۰	٪۲۰	٪۷۰

فهرست منابع:

- اسپور، دنيس، انگيزه آفرينندگى، ترجمه امير جلال الدين اعلم، تهران: نیلوفر، ۱۳۹۲.
- اسماگولا، هوار د جى، گرايش‌هاى معاصر در هنر‌هاى بصرى، ترجمه فرهاد غبرائى، تهران: دفتر پژوهش‌هاى فرهنگى تهران: ۱۳۸۱.
- آرچر، مايكل، هنر بعد از ۱۹۶۰، ترجمه كتابيون يوسفى، تهران: انتشارات حرفه هنرمند، ۱۳۹۰.
- آرناسن، هاروارد، تاريخ هنر مدرن، ترجمه محمدتقى فرامرزى، تهران زرین، ۱۳۷۴.
- پارمزانى، لوردانا، شورشيان هنر قرن بيستم، ترجمه مريم چهرگان و سمانه ميرعابدی، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۹.
- پاكباز، رويين، دائره‌المعارف هنر (نقاشى، پيكره‌سازى و هنر گرافيك)، تهران: انتشارات فرهنگ معاصر، ۱۳۸۶.
- پاكباز، رويين، در جستجوى زبان نو، تهران: نگاه، ۱۳۷۶.
- جنسن، ه.و. تاريخ هنر، ترجمه پرويز مرزبان، تهران: شركت انتشارات علمى و فرهنگى، ۱۳۷۹.
- حسينى، سيدحسين، زيبايى‌شناسى و فلسفه رسانه، تهران: نشر مهرنيوش، ۱۳۸۸.
- راش، مايكل، رسانه‌هاى نوين در هنر قرن بيستم، ترجمه بيتا روشنى، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۹.
- راودراد، اعظم، نظريه‌هاى جامعه‌شناختى هنر و ادبيات، تهران: انتشارات دانشگاه تهران: ۱۳۹۰.
- ريد، هربرت، كتاب هنر، ترجمه يعقوب آژند، تهران: مولى، ۱۳۶۸.
- سيرلوت، لودس، راهنماى هنر مدرن، ترجمه نسرین هاشمى، تهران: ساقى، ۱۳۷۹.
- فربه و ديگران، هنر‌هاى ايران، ترجمه پرويز مرزبان، تهران: فرزانه روز، ۱۳۹۱.
- فلدمن، ادmond، تنوع تجارب تجسمى، ترجمه پرويز مرزبان، تهران: سروش، ۱۳۷۸.
- گاردنر، هلن، هنر در گذر زمان، ترجمه محمدتقى فرامرزى، تهران: آگاه، ۱۳۷۰.
- گامبريج، ارنست، تاريخ هنر، ترجمه على رامين، تهران: نى، ۱۳۷۹.
- لوسى اسميت، ادوارد، مفاهيم و رويکردها در آخرين جنبش‌هاى هنرى قرن بيستم (جهانى‌شدن و هنر جديد)، ترجمه
عليرضا سميع آذر، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۲.
- لينتن، نوربرت، هنر مدرن، ترجمه على رامين، تهران: نى، ۱۳۸۲.
- مرزبان، پرويز، خلاصه تاريخ هنر، تهران: علمى - فرهنگى، ۱۳۷۸.
- وود، پل، هنر مفهومى، ترجمه فرزین، مديا، تهران: نشر هنرايران، ۱۳۸۴.
- هارت، فردريك، سى و دو هزار سال هنر جهان، ترجمه شماری از مترجمان، تهران: نشر پيكان، ۱۳۸۲.

Admams, L., **Art Across Time**, NewYork, McGrawHill, 2002.

Alberro, Alexander, & Blake Stimson, ed., **Conceptual Art: A Critical Anthology**, Cambridge, Mass., London: MIT Press, 1999.

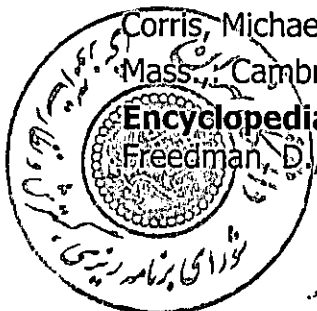
Alberro, Alexander, **Conceptual art and the politics of publicity**. MIT Press, 2003.

Battcock, Gregory, ed., **Idea Art: A Critical Anthology**, New York: E. P. Dutton, 1973.

Corris, Michael, (ed.), **Conceptual Art: Theory, Practice, Myth**, Cambridge, Mass.: Cambridge University Press, 2004.

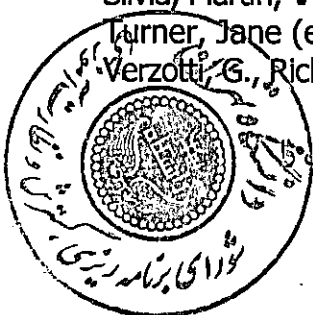
Encyclopedia of Art, 15 Vols.London-NewYork,, 1967-1985

Freedman, D., **The Power of Image**, Chicago, 1989.

- Godfrey, Tony, **Conceptual Art**, London: 1998.
- Goldie, Peter, and Elisabeth Schellekens, **Who's afraid of conceptual art?**, Abingdon [etc.] : Routledge, 2010.
- Green, John, **Body Art**, Dennis Publishing, 2005.
- Hall and Hopkins, **The Metasoftware of Video**, Studio International, 1976.
- Hausner, A., **The Philosophy of Art history**, Cleveland, 1963.
- History of Art, 10 vols., **Oxford University**, 1997.
- Honnef, Klaus, **Concept Art**, Cologne: Phaidon, 1972.
- Kidel, Mark, **Video Art and British TV**, Studio International, Britain, 1976.
- Lippard, Lucy R., **Six Years: the Dematerialization of the Art Object From 1966 to 1972. 1973**. Berkeley: **University of California Press**, 1997.
- Marzona, Daniel, **Conceptual Art**, Cologne: Taschen, 2005.
- Marshall, Stuart, **Video from Art to Independence**, Video by Artist, Toronto, 1986.
- Meigh-Andrews, Chris, **A History of Video Art**, Bloomsbury Academic, 2014.
- Meyer, Ursula, ed., **Conceptual Art**, New York: Dutton, 1972.
- Migliorini, Ermanno, **Conceptual Art**, Florence: 1971.
- Morgan, Robert C., **Art into Ideas: Essays on Conceptual Art**, Cambridge et al.: Cambridge University Press, 1996.
- Morgan, Robert C., **Conceptual Art: An American Perspective**, Jefferson, NC/London: McFarland, 1994.
- Narboni, Jean and Tom Milene, **Godard on Godard**, New York, 1972.
- Newman, Michael , & Jon Bird, ed., **Rewriting Conceptual Art**, London : Reaktion, 1999.
- Noah, Wardrip- Fruin and Nick Montfort, **The New Media Reader**, MIT press, 2003.
- Osborne, Peter, **Conceptual Art (Themes and Movements)**, Phaidon, 2002
(See also the external links for Robert Smithson).
- Rees, A. L., **A History of Experimental Film and Video**, British Film Institute, 1999.
- Roberts, John, **The Intangibilities of Form: Skill and Deskilling in Art After the Readymade**, London and New York: **Verso Books**, 2007.
- Rorimer, Anne, **New Art in the 60s and 70s: Redefining Reality**, London: Thames & Hudson, 2001.
- Rush, Michael, **New Media in Late 20th**, 1999.
- Rush, Michael, **Video Art**, Thames & Hudson, 2006.
- Silvia, Martin, **Video Art**, Taschen, 2006.
- Turner, Jane (ed.) **Dictionary of Art**, 35 Vols, NewYork, 1997.
- Verzotti, G., Richard Long, **Salvatore Scarpitta**, Jina Pane, MIT Press, 1986.

* استادان در هر دورهٔ درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.

* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی... نمی تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:

تاریخ موسیقی کلاسیک (۱)

عنوان درس به انگلیسی:

History of Western Music 1

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس:

بررسی سیر تطور دوره های گوناگون موسیقی کلاسیک.

سرفصل درس:

بررسی تاریخ موسیقی مغرب زمین در عصر رنسانس.

بررسی تاریخ موسیقی غرب در دوره باروک.

بررسی تاریخ موسیقی مغرب زمین در دوره روکوکو.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)
.....	٪۹۰	٪۱۰

فهرست منابع:

برک هولدر، ج. پیتز، داندل جی گراوت، کلاود و. پالیسکا، تاریخ موسیقی غرب، ترجمه کامران غبرایی، نشر کتاب سرای نیک، تهران: ۱۳۹۶.

رابرتسون، الک، دنیس استیونس، تاریخ جامع موسیقی، [سه جلد]، ترجمه بهزاد باشی، تهران: آگاه، ۱۳۶۹.

ری، بنت، تاریخ موسیقی، ترجمه پیام روشن، تهران: انتشارات ماهور، ۱۳۸۴.

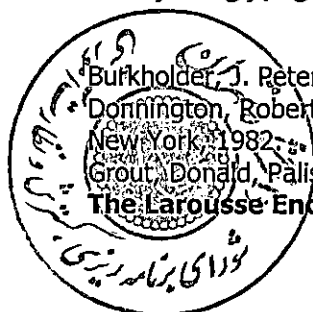
میلر، هیو ام، دیل کاکرل، تاریخ موسیقی غرب، ترجمه پیام روشن، ویراستار: علیرضا سیداحمدیان، تهران: انتشارات ماهور، ۱۳۹۳.

Burkholder, J. Peter, **History of Western Music**, W. W. Norton, Trenton: 2005.

Donington, Robert, **Baroque Music, Style and Performance: a Handbook**, W. W. Norton, New York, 1982.

Grout, Donald, Palisca, Claude, **History of Western Music**, W. W. Norton, New York, 2005.

The Larousse Encyclopedia of Music, Hamlyn Publishing, Paris, 1971.

* استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:

تاریخ موسیقی کلاسیک (۲)

عنوان درس به انگلیسی:

History of Western Music 2

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیش‌نیاز: تاریخ موسیقی کلاسیک (۱).

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس:

بررسی سیر تطور دوره های گوناگون موسیقی کلاسیک.

سرفصل درس:

بررسی تاریخی موسیقی غرب در دوره کلاسیک.

بررسی تاریخی موسیقی غرب در دوران رمانتیسیسم [رمانتیک اولیه، پیشرفته، کروماتیسیم].

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)
.....	٪۹۰	٪۱۰

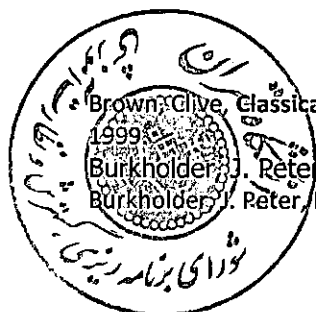
فهرست منابع:

برک هولدر، ج. پیتر، داند جی گراوت، کلاود و. پالیسکا، تاریخ موسیقی غرب، ترجمه کامران غبرایی، نشر کتاب‌سرای نیک، تهران: ۱۳۹۶.

رابرتسون، الک، دنیس استیونس، تاریخ جامع موسیقی، [سه جلد]، ترجمه بهزاد باشی، تهران: آگاه، ۱۳۶۹.

ری، بنت، تاریخ موسیقی، ترجمه پیام روشن، تهران: انتشارات ماهور، ۱۳۸۴.

میلر، هیو ام، دیل کاکرل، تاریخ موسیقی غرب، ترجمه پیام روشن، ویراستار: علیرضا سیداحمدیان، تهران: انتشارات ماهور، ۱۳۹۳.

Brown Clive, Classical and Romantic Performance Practice, 1750-1900, Oxford University Press London,

1999
Burkholder, J. Peter, History of Western Music, W. W. Norton, Trenton: 2005

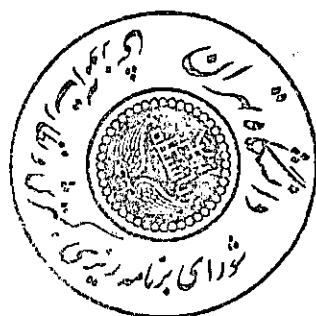
Burkholder, J. Peter, History of Western Music, W. W. Norton, Trenton: 2005

Donnington, Robert, **Baroque Music, Style and Performance: a Handbook**, W. W. Norton, New York, 1982.

Grout, Donald, Palisca, Claude, **History of Western Music**, W. W. Norton, New York, 2005.

The Larousse Encyclopedia of Music, Hamlyn Publishing, Paris, 1971.

- * استادان در هر دورهٔ درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری را به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.
- * جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی،... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

عنوان درس به فارسی:

تاریخ موسیقی ایران

عنوان درس به انگلیسی:

History of Iranian Classical Music

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس:

بررسی سیر تطور موسیقی در ایران از دوران باستان تا قرن حاضر.

سرفصل درس:

- آشنایی با موسیقی ایران در دوره هخامنشیان.

- آشنایی با موسیقی ایران در دوره ساسانیان.

- آشنایی با موسیقی ایران در دوران اسلامی.

- آشنایی با موسیقی ایران در دوره نهضت علمی موسیقی و دوره معاصر ایران.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)
.....	٪۹۰	٪۱۰

فهرست منابع:

ارموی، صفی‌الدین، الرسالة الشرفیه فی النسب التألیفیه، ترجمه بابک خضرابی، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۵.

بینش، تقی، تاریخ مختصر موسیقی ایران، ویرایش کیان فروزش، تهران: آروین/ هوای تازه، ۱۳۸۲.

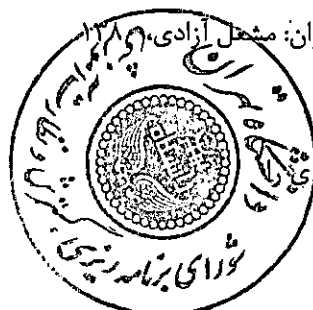
جوادی، غلامرضا، موسیقی ایران از آغاز تا امروز، تهران: انتشارات همشهری، ۱۳۸۰.

فروغ، مهدی، علی سامی، محمد دامادی، حسین خدیو جم، مهدی برکشلی، موسیقی ایرانی، تهران: مشعل آزادی، ۱۳۸۱.

مشحون، حسن، تاریخ موسیقی ایران، تهران: نشر رخ، ۱۳۷۳.

※ استادان در هر دوره درسی، می‌توانند متناسب با عنوان درس و اهداف آن، منابع دیگر و جدیدتری

به فهرست بالا افزوده، مورد استفاده قرار داده و به دانشجویان معرفی کنند.

* جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی... نمی‌تواند بعنوان منبع درسی لحاظ گردد.

دانشگاه تهران

پردیس هنرهای زیبا/ دانشکده هنرهای تجسمی/ گروه مطالعات عالی هنر

جدول توزیع دروس کارشناسی ارشد رشته «تاریخ هنر جهان اسلام»

در چهار نیمسال تحصیلی

واحد	کد درس	نیمسال دوم	ردیف	واحد	کد درس	نیمسال اول	ردیف
۲	تاریخ هنر اسلامی تا دوران جدید	۱	۲	روش تحقیق	۱
۲	*درس اختیاری [زبان و بیان در هنرهای اسلامی]	۲	۲	تاریخ هنر اسلامی تا قرن هشتم	۲
۲	نقد و تحلیل آثار هنری	۳	۲	مبانی نظری هنر اسلامی	۳
۲	*درس اختیاری [تاریخ معماری اسلامی]	۴	۲	*درس اختیاری [حکمت هنر اسلامی]	۴
				۲		*درس اختیاری [تاریخ و جغرافیای سیاسی و اجتماعی جهان اسلام]	۵
۸		جمع کل		۱۰		جمع کل	
واحد	کد درس	نیمسال چهارم	ردیف	واحد	کد درس	نیمسال سوم	ردیف
۶	پایان نامه	۱	۲	پژوهش در هنر معاصر کشورهای اسلامی	۱
				۲	*درس اختیاری [خوشنویسی در جهان اسلام]	۲
				۲	*درس اختیاری [تاریخ سینما در کشورهای اسلامی]	
				۲	*درس اختیاری [آشنایی با ادبیات جهان اسلام]	
۶		جمع کل		۸		جمع کل	

جمع واحد: ۳۲

* گذراندن حداقل ۷ درس (به ارزش ۱۴ واحد) از دروس اختیاری، الزامی است.

